

PREPIH

04/VIII • maj 1998 • cena 250 SIT • Poština plačana pri pošti Ravne na Koroškem

KOROŠKI ČASOPIS

Na dobri
poti do
pokrajine

str. 4

d.d.
**ZAVAROVALNICA
MARIBOR**

UGODNO! AVTOMOBILSKA KASKO ZAVAROVANJA BREZ DOPLAČILA ZA KRAJO VOZILA

**SGP KOGRAD
DRAVOGRAD
IGEM**
ENOTE IGEM
GRADBENA OPERATIVA KOROŠKE d.o.o.
INŽENIRING d.o.o.
TRGOVINA d.o.o.

DRAVOGRAD
Črna
Dravograd Slovenj Gradec
Mislinja Prevalje
Narna Ravne
Lena Levec

RENAULT

AVTOFekonja

PRODAJNO SERVISNI CENTER

RADLJE

TEL.: 0602 / 73-015

9.800 SIT
OSNOVNI
SERVISNI
PREGLED PO
ENOTNI CENI
IN POLNE TAVNE OBRABE

AKCIJA VELJA

Do 15. maja

- Na zalogi:

RABLJENA VOZILA

- KREDITI: T+6-5 let

Novi Clio

DOBAVA TAKOJ!

Vse kupce v mesecu

MAJU čakajo lepa darila.

Cena s p.d. samo
1.416.078.-

FELICIA

Z NOVIM OBRAZOM

Testirajte
vozilo

**OBRAZ,
KI GA
BOSTE
VZLJUBILI**

•Privlačne linije škode Felicie smo naredili še bolj vabljive. Pred vami je obraz s posodobljeno prednjo masko in odbijačem ter še nekaterimi domišljenimi podrobnostmi, ki dajo avtu bolj svež videz in novo eleganco. Kar pa še ni vse! Nova Felicia prihaja med vas z dopolnjeno osnovno opremo, ki naj naredi vožnjo še udobnejšo. Odkrijte vse spremembe za novim obrazom Felicie.

PSC PRAPROTNIK

Šaleška 15, 3320 Velenje,
tel.: 063/861 570

Pariz, Milano, Moskva, Budimpešta, Monaco,
Praga, Atene, Vancouver, Varšava, Beograd,
Barcelona, Melbourne,...

Slovenj Gradec v družbi svetovnih prestolnic.

zepter
INTERNATIONAL

Ekskluzivnim razstavno prodajnim salonom družbe
Zepter International v preko 40 državah sveta se je pridružil

ekskluzivni razstavno prodajni salon
Zepter Slovenica, d.o.o.

na Pohorski c. 12 v Slovenj Gradcu.

Vabimo Vas, da nas obiščete!

Do 31. 5. 1998 smo Vam pripravili posebno otvoritveno ponudbo
za proizvode trgovskega programa, ki bodo
20 % cenejši, ob nakupu pa boste prejeli tudi darilo.

Koroška na dražbi

- Kdo da več?

Majske ljubezni

Še iz starih časov je znano, da se v mesecu maju zgodi veliko lepega. Tudi danes ni nič drugače. Pa se spomnimo nekaterih posebnosti tega meseca:

Začne se s praznikom dela. Za uzakonitev tega praznika so bile potrebne borbe, ne samo nageljni. Obseg praznovanj se danes spreminja, saj je tudi razmerje med delavci in brezposelnimi v neprestanem spreminjanju. Ni čudno, da pripravljajo podaljšanje delovne dobe, da bi čimveč zaposlenih okušalo slasti praznovanja.

Mesec maj slovi tudi po ljubezni, ne le med majske hrošči, tudi med ljudmi. To podpirata tako država kot cerkev. Prva je šolarjem omogočila uspešen vstop v majske radosti s tednom prvomajskih počitnic, druga pa z organizacijo večernih "šmarnic".

Nekdanji dan mladosti, ki je služil poveljevanju ene osebe, je že pozabljen. V nadomestilo si strankarski

prvaki iščejo mlade simpatizerje z organizacijo lastnih podmladkov. Uspešnost še ni evidentna. Morda pa programi mladih ne zanimajo?

Pred leti so nas mediji tolažili, da imamo pač tako oblast, kot si jo zaslužimo. Mislili smo, da si demokracijo zaslužimo in bomo živeli bolje kot v časih enoumja. Zgodilo pa se je, da so nekateri z demokracijo pretiravali in prehajamo v obdobje anarhije. Nekateri bi rekli, da je temu krivo aprilsko vreme, jaz pa menim, da so posegle vmes majske ljubezni. Spomladanske ljubezni se v poletni vročini utrjujejo, da lažje prebrodijo jesenske viharje in pozebe.

Torej, zaljubite se čimprej! V delo, v sodelavca, v oblast, v kogarkoli ali karkoli. Lepše vam bo.

Zaljubljenec

Iz vsebine:

- ✗ Koroška na dobri poti do pokrajine 4
- ✗ Anketa: Ribničani zadovoljni 7
- ✗ Intervju: Savinka Gertatič, Nieros Metal 10
- ✗ Dve leti zdravljenja v komuni 12
- ✗ V Radljah bodo gradili 13
- ✗ Pričevanja: napad na Črno 14
- ✗ Moda: Kdo sledi času? 26
- ✗ Višje kazni za voznike 31
- ✗ Fužinarju prvič naslov prvaka 36
- ✗ Plesni par Pavlinič žanje uspehe 37
- ✗ Odprto pismo delavcev Metala 40

Na naslovnici: Vodomet
Foto: Ivko

PREPIH Koroški časopis.
Izdaja ČZP Voranc d.o.o.
Ravne na Koroškem

Glavni in odgovorni urednik: Vojko Močnik.
Računalniški prelom:
Grafični studio Ivko, Ravne.
Tisk: Tiskarna ODTIS Ravne.
Naslov uredništva:
Ravne na Koroškem, Prežihova 24,
tel.: 0602/22-999, fax: 22-904.

Na osnovi mnenja Republiškega sekretariata za informiranje, št. 23/105-92, šteje časopis med proizvode iz 13. točke tarife št. 3, za katere se plačuje davek od prometa proizvodov po stopnji 5%. Nenaročenih tekstov in fotografij ne vračamo in ne honoriramo.

Veljaki imajo polna usta in polne žepe domovine.

NIKO

Lokalna samouprava na prvi in drugi stopnji: kmalu dvanajst občin, čez nekaj let še koroška pokrajina?

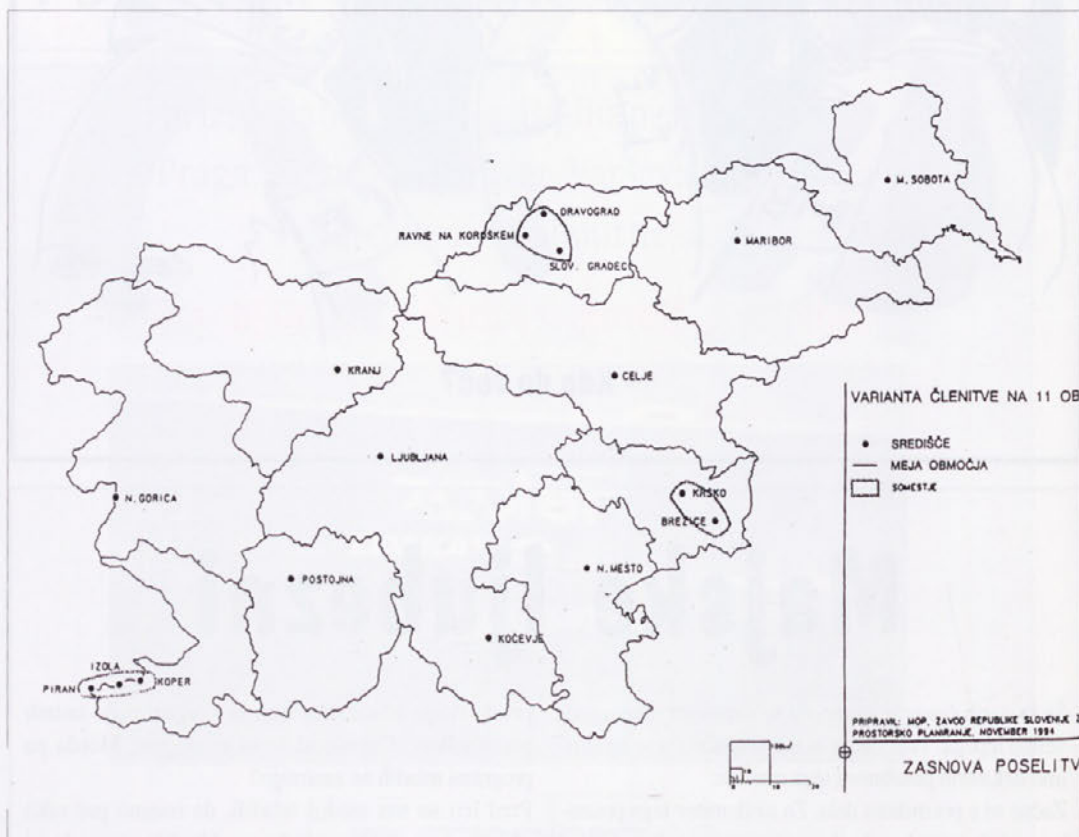
Koroška na dobri poti do pokrajine

DOGODKI V ZADNJIH TEDNIH VENDARLE KAŽEJO, DA BI KOROŠKA LAHKO DOBILA STATUS POKRAJINE. TUDI DELOVNO GRADIVO ZAKONA JE KOROŠKO PREDVIDELO KOT POKRAJINO V ČLENITVI SLOVENIJE OD DVANAJSTIH POKRAJIN DALJE.

Na področju lokalne samouprave je bilo na Koroškem v zadnjih tednih zelo živahno. Na dveh referendumskih območjih so se krajanje izrekli o samostojnih občinah in državni zbor bo skorajda zagotovo potrdil Prevalje in Ribnico na Pohorju kot občini, saj so se na poizvedovalnem referendumu prebivalci za ti dve občini odločili z veliko večino. Ta bodoči ducat koroških občin pa ima tudi veliko in realno možnost, da dobi v prihodnje status pokrajine. Korošci so v tej smeri že naredili prve korake, v državnem zboru pa so poslanci dobili na mizo v predhodno obravnavo predlog zakona o pokrajinah s tezami za normativno ureditev.

POKRAJINA JE NUJNOST IN - REALNOST?

Toda, še preden je ta predlog zakona zagledal luč sveta, je bila na Koroškem sprožena široka aktivnost za regijo oziroma pokrajino, kajti lahko bi se tudi zgodilo, da bi v prihodnje Koroško enostavno zaobšli.

Členitev Slovenije na pokrajine, kjer je kot pokrajina predvidena tudi Koroška

Zato sta pred poldrugim mesecem poslanca LDS v državnem zboru **Herman Tomažič** in **Peter Petrovič** predlagala - 20. aprila pa je prišlo tudi do podpisa -, da koroške občine sklenejo sporazum o združevanju koroških občin v regijo in pripravila deklaracijo o ustanovitvi koroške pokrajine.

Vse to je v duhu in v skladu s 143. členom ustave ter 72. členom zakona o lokalni samoupravi. S podpisom sporazuma o združevanju koroških občin v koroško regijo so podpisniki (občine Mežiške doline ga še niso podpisale, ker občinski

sveti o tem še niso razpravljali) formalno opredeli interes za združevanje ter za delovanje regijskega sveta kot skupnega usklajevalnega organa.

S podpisom deklaracije o ustanovitvi koroške pokrajine pa Koroška ponovno poudarja interes in hkrati zahtevo, da bi v okviru novega zakona o pokrajinah tudi Koroška dobila status pokrajine. Poleg predsednikov občinskih svetov oziroma županov so med podpisniki deklaracije tudi poslanka SLS v državnem zboru **Darinka Mravljak** in predstavniki političnih

strank, gospodarske in obrtnih zbornic.

Ob podpisu sporazuma in deklaracije so nekateri ta dogodek poimenovali kot zgodovinski, saj so prepričani, da ob tako jasno izraženi volji naših občin pri ustanavljanju pokrajin tudi državni zbor ne bo mogel mimo te volje.

Prvi resnejši korak k regiji oziroma pokrajini je bil narejen že 14. marca lani, ko je deset županov občin koroške regije v Radljah ob Dravi podpisalo pismo o nameri za ustanovitev koroške regije in od takrat tudi uspešno in odmevno

deluje **regijski svet** kot skupno neformalno telo županov desetih občin.

Sporazum o združevanju koroških občin v koroško regijo temelji na realnosti, ki jo sestavljajo geografski, kulturni, zgodovinski, družbeno ekonomski in drugi razlogi ter značaj ljudi. To regijo sestavlja Dravska dolina z občinami Dravograd, Muta, Podvelka-Ribnica, Radlje ob Dravi in Vuzenica, Mežiška dolina z občinami Črna na Koroškem, Mežica in Ravne-Prevale ter Mislinjska dolina z mestno občino Slovenj Gradec ter občino Mislinja. Z deklaracijo pa Korošci med drugimi zahtevajo, da se v času do sprejema zakona o pokrajinah in ustanovitvi koroške pokrajine ne izvajajo aktivnosti, ki bi zmanjšale pristojnosti ali ukinjali posamezne regijske ustanove. Še več: od države zahtevajo tudi ustanovitev tistih državnih ustanov, katerih naloge bodo v skladu z zakonom prenešene v pokrajinsko pristojnosti in jih danes Koroška še nima.

Ko je dan po podpisu teh dokumentov Koroško obiskal predsednik države **Milan Kučan** in ko so mu koroški župani razložili, kako in zakaj tako podpisovanje, je bil predsednik države mnenja, da se bo Koroški kmalu priključilo še kakšno drugo slovensko okolje, ki danes trepeti, da bo država nanjo v svoji želji po centralizaciji pozabila.

DVOUMNI 143. ČLEN USTAVE

Še preden pa so koroški župani in predsedniki občinskih svetov podpisovali sporazum in deklaracijo in preden je luč sveta ugledal omenjeni predlog zakona, pa sta bila na Koroškem dva ministra, **Mirko Bandelj**, minister za notranje zadeve, ki je v Kotljah spregovoril o pripravah zakona o pokrajinah, za njim pa je **mag. Božo Grafenauer**, minister za lokalno samoupravo s sodelavci, ki je o tem govoril tudi v Črni na Koroškem, kjer se je sestel koroški regijski svet. Mag. Božo Grafenauer je v Črni okrog ustanavljanja pokrajin priznal, da se resno boji, da bi se ponovila situaci-

ja ob ustanavljanju občin, to je, da bo bolj pomembno, koliko in kje bodo pokrajine, kot pa, kakšna bo njihova vsebina.

Že omenjeni 143. člen ustave republike Slovenije opredeljuje

"Zgodovinsko" podpisovanje sporazuma o ustanovitvi koroške regije in deklaracije o koroški pokrajini

(Posnetek Dušan Petrovič)

pokrajino kot širšo samoupravno lokalno skupnost, v katero se povezujejo občine zaradi urejanja in opravljanja lokalnih zadev širšega pomena. Občine se po ustavi lahko povezujejo v širše lokalne skupnosti, vključno v pokrajine. Tako so pokrajine ustavna kategorija in jih je mogoče uveljaviti že na podlagi veljavne ustave. Ustava sicer pokrajin ne predpisuje kot obvezne skupnosti, temveč prostovoljne skupnosti občin, v katere občine prostovoljno vstopajo in izstopajo. Vendar je razvoj lokalne samouprave na eni strani in pretirane centralizacije nalog v državi pokazal na nujno potrebo po uvedbi pokrajin v državi, ki naj bi zapolnile vrzel med majhnimi občinami in amortizirale veliko regulativno in dejansko moč države do majhnih občin.

Omenjeni ustavni položaj pokrajin pa je tudi v strokovnih krogih povzročal precej razprav, bila je pripravljena celo že nova formulacija člena 143, ki pa potem ni bila uvrščena na sejo ustavne komisije. V podobnih državah, kot je Slovenija, so pokrajine večinoma opredeljene kot obvezna druga raven lokalne samouprave.

Sicer pa delovno gradivo zakona o pokrajinah obsega kakšnih 60 strani in pri nas ni ravno pogosta navada,

da bi se o nekem zakonu govorilo že v predhodni obravnavi oziroma o tezah. Obravnava predloga zakona o pokrajinah s tezami za normativno ureditev bo trajala vso letošnje leto, saj si želi predlagatelj zakona prid-

biti čim več odmevov strokovne in politične javnosti.

Andrej Čokert, pomočnik direktorja vladne službe za lokalno samoupravo, je v Črni povedal, da so razlogi za pokrajine predvsem notranje narave. V Sloveniji je veliko delov, ki so razvojno šibki in demografsko ogroženi, s povezovanjem pa bi lahko dobili novega razvojnega zagona. Razlogi za pokrajine so tudi v vse večjem številu občin in državi bi bilo lažje komunicirati z nekaj pokrajinami kot pa s tolikšnim številom občin. Evropa regij je dejstvo, vendar Andrej Čokert poudarja, da Evropa ne pogojuje vstopa Slovenije v Evropsko unijo z dokončano regionalizacijo in verjetno bo Slovenija prej v Evropi kot pa bo razdeljena na pokrajine. Evropo zanima predvsem skladen regionalni razvoj in obstoj razvojnih regionalnih agencij.

TUDI NA KOROŠKEM POKRAJINSKI GLAVAR?

Delovno gradivo predvideva, da bi

pokrajine prevzele nekatere naloge, prenesene iz občin (teh bo malo, saj ima občina že danes razmeroma skromne pristojnosti), državne upravne naloge, na pokrajino bi bilo prenesenih nekaj državnih pristojnosti, in končno, predvidene so izvirne pristojnosti pokrajine. Načrtovani so trije organi pokrajine: **pokrajinski svet**, ki bi imel največ 50 članov, ti pa bi bili voljeni neposredno na proporcionalni način, del članov pa bi delegirale občine. Kljub tej sestavi bi bil pokrajinski svet enodomen. Pokrajinski svet bi izvolil predsednika pokrajinskega sveta.

Pokrajinski odbor bi bil drugi organ pokrajine, nekakšen 'prezidij', ki ga bi sestavljalo od pet do sedem članov. Pokrajinsko upravo pa bi vodil pokrajinski glavar. Teze zakona predvidevajo, da bi v primeru, če bi pokrajina prevzela del pristojnosti države, morala k imenovanju pokrajinskega glavarja dati soglasje tudi država. Če bo pokrajina samo druga stopnja lokalne samouprave, to soglasje ne bo potrebno.

V členitvi Slovenije na pokrajine je več variant, od treh slovenskih pokrajin oziroma deželah, temu sledi členitev na osem pokrajin, pač na osnovi prvega predloga o osmih mestnih občinah, ki je bil izoblikovan na vladi septembra leta 1994. Danes je v Sloveniji enajst mestnih občin, ki so tudi potencialna središča pokrajin, v vladni službi za lokalno samoupravo pa predvidevajo, da se bodo razprave približale tezi o dvanajstih pokrajinah, kjer je kot pokrajina vključena tudi Koroška (Koroška kot pokrajina se prvič pojavi v členitvi na enajst območij).

Seveda je variant in želja še več, tja do dvajsetih pokrajin in čez. Povsem možno pa je, da bosta status pokrajine dobili tudi največji slovenski mesti, Ljubljana in Maribor. Sicer pa je danes v državi kar okoli 60 različnih regionalizacij, nekaj na osnovi naravnih potreb (gozdarji, vodarji), večina pa na osnovi političnih in drugih interesov. □ (mp)

Bil je april '98...

Piše: Edi Prošt

Bil je april, ko smo dobili deklaracijo in sporazum o ustanavljanju pokrajine, referendumsko odločitev za dve novi občini, sestanek Izvršnega odbora Organizacije mest glasnikov miru, obiske predsednika države in nekaj ministrov (da o podpredsedniku vlade ne govorimo)..., skratka, bilo je pravo aprilsko vreme. K vsemu naštetemu je namreč treba prišteti še kazenske ovadbe zaradi dejanj, ki so bila storjena v Troju, Tasičevo odkrito rušenje (in zrušitev) Žerdonerja, Preventove nove certifikate, odprtje 12. bienala DUO, 5. slovenski urološki simpozij, zvončkanje predsednika dravograjskega občinskega sveta...

Seveda bo res velik dogodek, če bo tokrat država res morala poslušati Koroško in ji priznati, kar sicer v zakonih še ne piše (v ustavi pa). Toda še večji seveda bo, če bodo Korošci pokrajino res uporabili za dogovarjanje o skupnih interesih. Sam predsednik Kučan jim je rekel nekaj podobnega (podobno Podobnik). Si bomo privoščili to razkošje?

Gre seveda za še en skrajni čas, ko tren-di brezposelnosti spet naraščajo, ko smo (še vedno) na repu države po višini plač, ko se tistim, ki so nad ali pod (da je le slabše) državnim povprečjem pridružujejo vedno novi. Za še en skrajni čas, ko imamo raje dva slabo stoječa časopisa kot enega dobro, za še en skrajni čas, ko bi sicer pljunili v roke, pa raje mimo - na soseda...

V bivši Tovarni rezalnega orodja d.d. zdaj že kraljuje tista Preventova rumena barva, ki so jo nekateri napovedovali že nekaj časa, le da je malokdo verjel, da bo tovarno v najemu spet vodil Golob. Znova se je tako dokazalo, da vsaj ena nemogoča teorija drži. Golob taiste delavce, ki jih je prepričeval, da naj naredijo TRO delniški, zdaj prepričuje, da naj delajo, ker jim pač nič drugega ne preostane, ker so delnice vrgli v vodo in so zdaj prisiljeni prodajati, kar jim je ostalo... Medtem proizvodnja bivšega Troja nosi dobičke, s katerimi bo Prevent najprej poplačal, kar bo vložil, potem pač kasiral... Golob še vedno trdi, da ni bilo nujno, da so delavci izgubili vse... Kaj pa ga tudi stane?!

Tudi Žerdoner je potem dejal, da Metal ni bil Troju dolžan nič, čeprav zdaj

M.K.-ja kriminalisti obtožujejo, da je sklenil škodljivo pogodbo, ker je dolg Metala Troju enostavno odpisal. M.K. je tisti direktor Troja, ki sam ni mogel verjeti, da so ga imenovali... Skratka predzadnji! Žerdoner je tega aprila morda tudi zato spoznal šibo božjo, ko ga je zrušil lastni bivši finančnik v družbi. Greti kačo na prsih se mu je najbrž zaprispodobilo, seveda pa je res, da tudi on ni s hudičem, če se je res naslonil na tisti sindikat, ki ni reševal Slovenskih železarn pod materjo slovenskih lip, namreč najevsko. Takšna naslomba pač ni v liberalnem duhu, če le ni anarholiberalen.

Toliko bolj je zato padlo mazilo na dušo ravnem odbojkarjem, ko je sam Dragonja dejal, da ni samo Dragonja, temveč celo minister, in da bo zadnja njegova. Ne seveda Tasičeva! Ali pač? Tudi tokrat Korošci ne vemo, ali bi bili zadovoljni, če en Korošec (po rodu Mislinjčan) ne bi imel zadnje besede, ali bi zadovoljni bili, če bi Žerdonerja ohranili nad vodo. Tvorec mehke variante prestrukturiranja železarn pa si je zagotovo zaslužil vsaj to. Da nam ne bo kdo očital kratkega spomina, če smo že kratke pameti.

Lastne usode kaj prida nimamo v lastnih rokah, si bomo že morali priznati. Niti toliko ne kot v Acroniju, ki mirne duše financira svoje (in ruske) hokejiste, mi pa še lastnih odbojkarjev prav ne upamo.

Medtem v Slovenj Gradcu drvijo naprej. Najbrž imamo srečo, da je na Koroškem. Kdo ve, kdo bi sicer kupil kokoši, ki tudi pri nas nesejo zlata jajca. S trmasto vztrajnostjo, ki pod sabo mečka in tre še tako trde strankarske buče, so prišli do ducate razstave domače in umetnostne obrti, do sestanka Izvršilnega odbora mest glasnikov miru, do užitnih sestavin prostorskega plana, do "landesštudija"... Drugi smo medtem na Koroškem v fazah razgradnje, debatnih klubov, navčkov, ustanoviteljev krajinskih parkov, ki v prostem času delajo goloseke in, da ne pozabimo - v (že spet) predvolinim času.

Da ne pozabimo čestitati Prevaljčanom in Ribničanom! Zaslužili so si vsaj čestitko in želje z mnogo denarja na novi poti. Sicer pa, ste slišali, da naj bi bilo na Prevaljah 14 kandidatov za župana in na Ribnici samo 8...? □

Trgovsko podjetje d.d.

Šolska ulica 2, 2380 Slovenj Gradec

Tel.: 0602 41 127, 41 426

Fax: 0602 43 756

poslovalnica

ALPINA - BISERKA

Trg svobode 2, Slovenj Gradec

- udobni in lepi čevlji
- torbice
- bižuterija
- kozmetika
- sredstva za nego las in zob

Use za žametni navdih
in zapeljivost sodobne ženske.

ZILA DANES - ZA VAŠ BOLJŠI JUTRI

RENAULT

as avtoservis d.d.
slovenj gradec

41 491

Kleparske, ličarske in servisne storitve

41 491

Tehnični pregledi

41 002, 41 852

Prodaja vozil in rezervnih delov

RENAULT

Vabimo Vas na

ODPRTA VRATA CLIA X65

7., 8. in 9. maj 1998

Use obiskovalce čaka
presenečenje!

"Hočemo svojo občino..."

Ribnica na Pohorju

Če bo državni zbor v celoti upošteval voljo ljudi, ki so na 52 referendumskih območjih in na skoraj 470 voliščih odločali o izločitvi posameznih naselij iz obstoječe v novo občino, potem se Sloveniji obeta 26 novih občin. Na Koroškem sta to občini Prevalje in Ribnica na Pohorju, od tam pa smo pripravili z naključno izbranimi sogovorniki tole anketo.

Hubert Vezovnik

"Bodoči občani nove občine Ribnice na Pohorju, Janževega vrha, Josip dola, Hudega kota in Zgornjega Lehna smo odšli na referendum z namenom, da se odcepimo od občine Podvelka-Ribnica in dobimo svojo občino. Vesel sem, da je referendum uspel, saj je bila kar 72 odstotna udeležba, za občino Ribnica pa je glasovalo 76,35%. Z novo občino bo Ribnica gotovo imela več kot doslej, ko se za nas ni

nihče brigal niti ni v Ribnico kaj vlagal."

Jožica Arl

Na referendum sem šla, ne vem pa, če ali bo boljše, če bomo imeli svojo občino. Eni govorijo, da bo boljše, drugi zopet da ne. Če je poizvedovalni referendum uspel in če bomo imeli svojo občino, si pa želim najbolj tega, da bi občina poskrbela za vse kraje tu na Pohorju, da bomo dobili boljše ceste in še marsikaj, za kar je doslej denar šel drugam."

Alojz Ričnik

"Kaj jaz vem, kakih 80 do 100 let je menda že, odkar je Ribnica na Pohorju imela svojo občino. Tudi na Janževem vrhu so nekdaj imeli svojo občino, pa je nekako šlo. Na nas tu na Ribnici pa so pozabljali. Ko je bila občina v Radljah, nismo

imeli nič, zdaj je v Podvelki, pa tudi nimamo nič. Zato je prav, da dobimo svojo občino."

Zdenka Terek

"Tudi jaz mislim, da bomo s svojo občino dobili več kot imamo danes. V kraj Ribnico kot tudi v ostale zaselke se ni vlagalo skoraj nič. Ničesar nismo mogli zgraditi na novo ali pa vsaj posodobiti ceste, ki so v naših krajih zelo slabe. Pa je še veliko drugih stvari, ki jih bomo morali rešiti skupaj z novo občino."

Janko Šmid:

"Kot vemo, je referendum za novo občino v Ribnici uspel. Vesel sem tega in pričakujem tudi, da bo državni zbor našo odločitev za novo občino potrdil. Prejšnji referendum, ko smo se izrekli "ZA", so nam izvrgli, zdaj pa Bog ne daj, da bi ponovno ostali brez svoje občine."

Alojzija Pušnik:

"Mislim, da si je Ribnica na Pohorju zaslužila, da ima svojo občino. Iz naših krajev se je posekalo in izvozilo veliko lesa in je tako šel denar drugam. Mi pa smo ostali sami, brez vsega in tudi naš kraj se ni mogel razvijati. Prav je, da dobimo zdaj svojo občino, zato sem se udeležila referenduma."

Tone Mihelič:

"Osebnostno sem za občino v Ribnici na Pohorju. Dolgo smo čakali in zdaj se nam je ta želja končno uresničila. Zdaj mislim, da bo tudi v naš kraj prišel napredek. Potrebujemo marsikaj novega. Vsi kraji še nimajo telefonov, pa jih bo treba zgraditi. Stare stavbe v centru Ribnice kličejo po obnovi in mislim, da jih bomo zdaj lahko obnovili. Z novo občino nas čaka veliko dela." F.J.

Koroška v sliki

Muzej pod Peco - rudnik svinca in cinka Mežica si je na prehodu v april ogledal že 10000 obiskovalcev. Vsekakor lep uspeh, saj je podzemni muzej na ogled krepko manj kot leto dni.

Posnetek: Tomo Jeseničnik

Zgornja Muta je dobila nov asfalt, zaključili so z urejanjem kanalizacije in vrste drugih komunalnih zadev. Urejeni so varni pločniki do šole...

Posnetek: Kristl Valtl

V Libeličah je že več let običaj, da na cvetno nedeljo izdelajo prasl velikani in temu se tudi letos niso odrekli. Celo več, napravili so kar tri.

Za libeliško cvetno nedeljo je najbolj važno, da prasl ni dolg, ampak visok. To pomeni, da mora ob žegnanju pri farni cerkvi sv. Martina stati ob zvoniku. Postavljanje se izvede "samotež", kot pravijo domačini in se "štritajo" samo o višini prasna, ki je "samotež" postavljen, drugo jih ne gane.

Pred tistim, ki samotež ob zvonik postavi večji prasl, kot je bil letos postavljen ob zvonik farne cerkve v Libeličah, pa tudi Libeličani dajo klobuk dol!

Posnetek: Adrijan Zalesnik

Velikonočni potres so čutili mnogi Korošci. Res da pri nas ni bil rušilen, na nekatere fasade pa je le "narisal" razpoke, ki so še kako dobro vidne.

Posnetek: Kristl Valtl

Pred veliko nočjo smo tudi Korošci pridno barvali pirhe. Zanimivo akcijo so izvedli učenci Tretje osnovne šole Slovenj Gradec v poslovalnica Koroške banke, kjer so predstavili svojo umetnost barvanja.

(spodaj levo)

Posnetek: Franc Jurač

Že tretjič zapored so letos na velikonočni ponedeljek v Šentprimožu nad Muto ocenjevali jabolčni mošt, kis in jabolčni sok. Kar trideset pridelovalcev je na ocenjevanje prineslo svoj mošt. Med ocenjevalci je bila tudi poslanka Darinka Mravljak, zmagovalci pa so bili kar iz Gortine.

(spodaj desno)

Posnetek: Franc Jurač

Društvo Hugo Wolf iz Slovenj Gradca je v glasbeni šoli organiziralo tradicionalni pomladni večer samospetov tega velikega skladatelja, rojenega v mestu ob Mislinji. Solisti so zapeli tudi samospetve Richarda Straussa in Jochana Brahmsa.

Posnetek Stanko Hovnik

Lions Klub iz Slovenj Gradca je v dveh letih svojega delovanja razveseli številne slepe, invalide in paraplegike širom po Koroški. Pred dnevi so presenetili slepo Ivco Kotnik iz Radej ob Dravi in ji podarili računalnik za slepe.

Posnetek Jasmina Detela

Slovenj Gradec je gostil 12. bienalno razstavo domače in umetne obrti, ki se te dni seli v Ljubljano. V zadnjih dveh letih izdelovalcem izdelkov domače in umetne obrti na Koroškem pridružil šest novih imen. Spodbudno.

Posnetek Stanko Hovnik

Svečano je bilo konec aprila tudi pred in v poslovni zgradbi Zepter Slovenike (in Zavarovalnice Triglav), kjer je Zepter odprl sodoben in vrhunsko projektiran prodajni salon svojih izdelkov.

(zgoraj desno)

Posnetek Franc Jurač

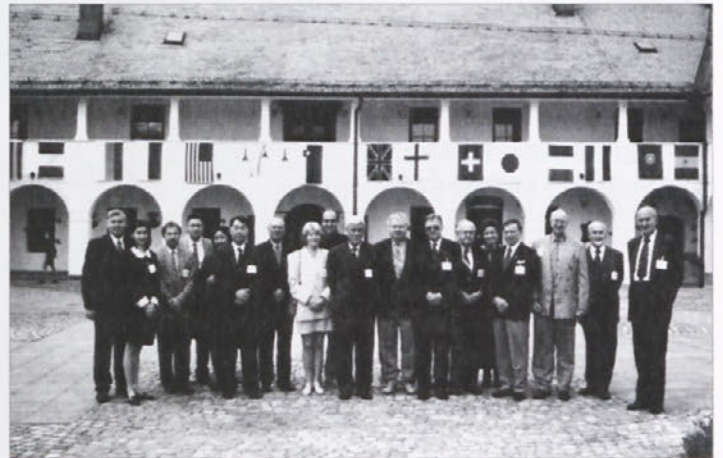
Ravenčani so svečano odprli prenovljeni del Gledališke in Malgajeve ulice, vključno z na novo regulirano strugo potoka Suha, in predstavili projektno zamisel za izgradnjo kulturnega doma v tem okolju. Prireditvev je sodila v okvir praznovanja 750 obletnice prve pisne omembe kraja.

(desno)

Slavnostnega praznovanja poslovnih uspehov in odprtja prenovljenih prostorov Preventa se je udeležil tudi predsednik države Milan Kučan.

Posnetek Franc Jurač

V Slovenj Gradcu so se zbrali predstavniki članov izvršilnega odbora mest glasnikov miru in začrtali program srečanja teh mest jeseni na Finskem.

Posnetek Franjo Hovnik

Nieros Metal praznuje

Oblikovanje lastnih proizvodov in lastno trženje sta garant nadaljnjega razvoja

225 letni jubilej obstoja neke tovarne, ki je v svoji bogati zgodovini prebrodila mnogo vzponov in padcev, včasih tudi zelo resnih kriz, kot je bila tista pred desetletjem, je zadosten razlog za razgovor z vodilnim delavcem tega podjetja, še posebej, ker je danes tovarna največjo krizo prebrodila in lahko smelo gleda v prihajajoče dni. Nieros Metal praznuje, in ob tej priložnosti smo se pogovarjali z direktorico, gospo Savinko Geratič.

Gospa direktorica, v jubilejnem zborniku ob 220 letnici tovarne ste pred petimi leti zapisali, da tovarna ne skriva brazgotin in ran, da zgodovina riše to njeno podobo v boju za preživetje in obstoj, za življenjski prostor in kruh delavcev. Kako danes gledate na te brazgotine in rane, ali so že zaceljene?

Če se prav spomnim, sem takrat, ob prvih pravih znakih, da smo najtežje preživeli, v istem zborniku zapisala tudi, da starost tovarne pozna izkušnje, da je to tista življenjska dediščina za pogled v prihodnost in za nadaljnji razvoj. Nikakor si nisem domišljala, da samo jaz poznam poti za premagovanje težav v podjetju, okrog mene so bili sposobni in zagnani ljudje, ki so v teh letih vložili ogromne napore za obstoj in razvoj podjetja. Danes lahko rečemo, da nam je uspelo in da smo na dobri poti pri uresničevanju bistvenih ciljev, ki smo si jih zastavili pred leti.

Spomladi leta 1990 je bil finančni položaj podjetja obupen, načrt vas in vaše ekipe je predvideval povečanje produktivnosti, uveljaviti rentabilne programe, opredeliti konkurenčnost izdelkov in prodreti na nova tržišča. Kako ste v

Savinka Geratič, direktorica podjetja Nieros Metal

teh okvirih našli skupni jezik z nemško firmo Nieros?

dobilo zaposlitev 160 ljudi, za 110

Za večji del takratnega Fecra smo iskali rešitev v povezavi s tujimi partnerji. Jasno je bilo, da brez tega ne bo možno iskati novih tržišč niti posodobiti proizvodnje do konkurenčne ravni. Pogajanja so stekla z Nemci in Belgijci. Odločili smo se za povezavo z Nierosom. Odločitev je bila težka, saj smo vedeli, da za vse takrat zaposlene ne bo dela. Od 270 delavcev je v novem podjetju

je nismo mogli zagotoviti. Z veseljem pa lahko ugotovim, da je do danes število zaposlenih spet močno poraslo, da smo po tej plati že nekako na ravni iz leta 1990. Poudariti moram, da so razmerja do tujega partnerja oziroma partnerja do nas korektna. Pogovorni jezik v podjetju je vseskozi slovenski, le komunikacija z Nemčijo poteka v nemškem jeziku.

Bi lahko opredelili največje uspehe, ki ste jih kot podjetje dosegli v zadnjih petih letih?

Da smo uspeli povečati število zaposlenih, sem že omenila. Poleg tega ocenjujem za velik uspeh, da smo v tem času krepko povečali delež lastnega trženja naših proizvodov. Če je pred petimi leti matična firma Nieros KG v Lenggriesu opravila za nas kar 90% trženja, se je do danes ta delež

Del proizvodnega programa

O slovenjgraški tovarni kos vemo iz različnih virov, da je bila ustanovljena leta 1773. Vsekakor je najstarejša tovarna v Mislinjski dolini.

Zrasla je iz majhne kovačnice - žebbljarne, last grofa Thurna. Nastala je ob vznožju hriba Rahtel in ob reki Mislinji, ki ima v tem delu močnejši padec tudi zaradi izliva Suhodolnice in Barbarskega potoka. V začetku je imela štiri kovaška ognjišča in tri vodna kladiva - repače. Vodna sile reke in njenih potokov ni poganjala le mline in žage, ob njej so nastale tudi fužine, kovačnice in plavži. Pomembna osnova za njihov razvoj so bila tudi bližnja rudišča, bogati gozdovi, kjer so kuhali oglje, pa tudi delovna sila, obrt in trgovina.

Kovačnico so leta 1773 preuredili v kosarno.

Vir: Jože Potočnik: Od tovarne kos do podjetja Nieros

zmanjšal na 60 %, kar seveda pomeni našo manjšo odvisnost od matične firme. Do tega uspeha so nas pripeljali oziroma so ga omogočili naši lastni proizvodi na področjih notranje opreme, kemijske industrije, pa pekarstvo, pivovarna... Vse več teh proizvodov je tudi razvojno rezultat lastnega znanja, in to je tisto, na kar smo lahko najbolj ponosni. Podjetje je sicer skoraj v celoti v nemški lasti, še vedno pa nadzor pri nas ne opravlja tuji, obdržali smo lasten konstrukcijski oddelek. Sodimo, da je to velik uspeh.

Ob praznovanju 225 obletnice tovarne bo podjetju Nieros Metal tudi formalno predan certifikat ISO 9001. Kaj predstavlja to priznanje za nadaljnjo vizijo firme?

Povedati je treba, da je naše podjetje prvo v verigi Nierosovih firm, ki je pridobilo ta certifikat. Prav gotovo predstavlja to spodbudo za resno delo v prihodnje. Tudi prihajajoča leta namreč ne bodo z rožicami poslana. Naš cilj je obdržati delovna mesta in odbiti "nevarnost iz Romunije in Slovaške". Nemci se

namreč pogovarjajo o prenosu dela v ti dve državi, kjer je delovna sila gleda na naše razmere še vedno izjemno poceni. Ker so cene na trgu napete, teh pritiskov ne bo lahko vzdržati. Ravno zaradi tega je še kako pomembno, da se usposobimo za še večji delež lastnega trženja naših proizvodov in da se močnejše usmerimo v druge branže. Kaj pomeni prevelika odvisnost od ene branže, smo namreč že krepko občutili. Zavzemali se bomo, da obrnemo tok programov, da bomo prenašali programe iz Nemčije v Slovenijo in ne obratno. V tem okviru že pripravljamo prenos dveh programov v naše podjetje, kar bomo po vsej verjetnosti še letos realizirali.

Odgovornosti v službi vas zagotovo močno angažirajo. Kaj pa počne direktorica, kadar je izven podjetja?

Kolikor ostane prostega časa, ga posvetim družini, otrokom. Morda ni nepomembno tudi delo na humanitarnem področju, kjer delujem kot članica Rotary kluba Slovenj Gradec. Za kaj več se niti ne najde časa.

Tovarna bo maja proslavila 225 let obstoja. Ob priložnosti ste poudarili, da boste s tem proslavili kontinuiteto, lastništvo nad tovarno je prehajalo iz rok v roke, proizvodnja pa se je nadaljevala in se nadaljuje. Kako boste pomembno obletnico konkretno proslavili?

Proslava bo 8. maja v slovenjgraškem kulturnem domu s poslovnimi partnerji in kolektivom. Obiskali nas bodo pomembni poslovni partnerji iz Slovenije in iz tujine. Slavnostni govornik bo predsednik Gospodarske zbornice Slovenije, gospod Čuk, nemško ambasado bo zastopal g. Riedl. S strani Nierosa KG bo prisoten gospod Johann Miess, poleg tega pa še vrsta pomembnih gostov. Na proslavi bomo podelili priznanja pomembnejšim vodstvenim delavcem iz preteklih let in drugim delavcem zdajšnjega kolektiva. Tako bodo za zasluge k obstoju in

razvoju tovarne prejeli priznanja Dušan Stropnik (Tovarna kos), Oto Slemenik (Gorenje Fecro), Viktor Vaupot (Gorenje Fecro), Ivan Atelšek (SOZD Gorenje), Herman Rigelnik (SOZD Gorenje), Irena Lakovšek (Nieros Metal), Franc Ješovnik (Nieros

Metal), Ivan Jeromel (Nieros Metal) in Jože Ogriz (Nieros Metal).

Tudi družabni del proslave bo potekal skupno s kolektivom in našimi poslovnimi partnerji.

-vik

Anketa:

MLADI - STARI

Že od nekaj med generacijami prihaja do nespoznavanja, predvsem zaradi različnih norm in vrednot. Mladi starejšim večkrat očitajo starokopitnost in konzervativnost, zaletavost in nespoštovanje pa starejši njim. Tokrat smo za mnenje povprašali nekatere korošce.

Kaj so o ne tako mladih povedali mladi?

- ♣ Vrednote se skozi čas spreminjajo. Za starejše ljudi so njihove vrednote najbolj pravilne, kar je čisto normalno.
- ♣ "Lej, k'k se fiksa šžt!", rečejo za nekoga, ki je v bistvu angelček za današnjo družbo. Pretiravajo ravno toliko, kot tisti z mamili.
- ♣ Mama me dobro razume, ati je pa bolj staromoden. Čeprav je bil v mojih letih on prav tak, kot sem jaz zdaj.
- ♣ Moti me le obrekovanje, saj včasih postanejo prav hudobne.
- ♣ Najbolj jim očitam to, da hočejo vedno uveljaviti svojo voljo.

Kakšno mnenje pa imajo o mladih starejši?

- ♣ Danes so mladi mnogo bolj jezikavi in živi kot včasih.
- ♣ Veliko sodelujem z otroki. So veseli, prijazni, včasih pa svojo žalost tudi delijo z odraslimi.
- ♣ Danes je mladina preveč podivjana, razpuščena in brez nadzora. Mladi morajo biti razumevajoči, saj je biti zgleden starš težaven poklic. Mladi razmišljajo drugače o vsem, ko to občutijo na lastni koži.
- ♣ Načelno mi pri mladih nič ne moti. Edino to jim včasih zamerim, da me kakšen znanec ne pozdravi. Sem pa vesela, da lahko z njimi tudi uspešno sodelujem.
- ♣ Mladi naj živijo svoje življenje, stari pa svoje.

Mojca P.

Mali oglasi

Nudim pomoč v gospodinjstvu, čiščenje, pospravljanje, likanje. Dodatne informacije dobite na uredništvu Prepiha.

Dvaintridesetletni Mežičan Alojz Kos ima za seboj dve leti zdravljenja v komuni

Alojz Kos mlajši iz Mežice je prvič kadil marihuano pri trinajstih

Alojz ima velike načrte za prihodnost. Pravi, da bi si rad ustvaril družino, naredil šoferski izpit in kupil avto. Ponosen je sam nase, na stanovanje, ki si ga je v hiši svojih staršev sam opremil. Pravi, da se je v zadnjih štirih letih močno spremenil, veliko naredil zase, za svoj notranji mir in predvsem spremenil svoj način mišljenja. Za seboj ima namreč dve leti zdravljenja v komuni v Italiji. Življenja med popolnimi tujci, kjer je njegovo vsakodnevno delo nadzoroval ozdravljen narkoman.

• *Alojz, za seboj imaš dve leti zdravljenja, odpovedovanja in stisk. Kakšni so bili prvi dnevi, ki si jih preživel v komuni?*

“Prve tedne sem preživljal hude psihične krize. Tudi na pogovor s popolnimi tujci se nikakor nisem mogel navaditi. Program zdravljenja je namreč zajemal veliko pogovorov z ostalimi člani komune. Najhuje je bilo, ko je prišla kriza, saj sem se takrat še bolj zapiral vase kot drugače. Zdravil ali nadomestkov za droge nam niso dajali, še aspirina za glavobol ne, le kamilični čaj je bil na razpolago v neomejenih količinah. Dnevni red je bil strog in ni dovoljeval izjem. Poudarek je bil na delu in skupnih pogovorih, spoštovanju nadrejenih.”

• *Kje in kdaj si se prvič srečal z drogo?*

“Pri trinajstih sem pokadil svoj prvi cigaret marihuane in moj prvi vtis o drogi je bil več kot prijeten. Sedem let se droge nisem dotaknil, raje sem s prijatelji zahajal v gostilne na pivo ali žgane pijače. Večkrat sem prihajal vinjen iz srednje šole in se pred starši zapiral v sobo. Nekako v drugem letniku sem ponovno občasno začel z kajenjem marihuane. Moji prijatelji in vzorniki so bili starejši od mene, večina jih je bila v objemu droge že več let. Sprva sem kadil samo travo, tudi po pet in več cigaret na dan, po dveh letih pa sem prešel na LSD, tripi in druge mehke droge. Denar za nakup drog sem si zaslužil z delom v raznih

Alojz Kos

podjetjih, kot dijak pa sem večkrat prodajal sadike marihuane, ki sem jih sadil v posodi na oknu sobe. Trdih drog sem se vedno izogibal. Starši za mojo odvisnost niso vedeli, vse dokler se nisem odločil za zdravljenje.”

• *Od kod odločitev za zdravljenje?*

“Ob 10. obletnici valetе sem organiziral srečanje z namenom, da večerjo po 150 mark nekdanjim sošolcem zaračunam po 250 mark. Načrt je padel v vodo, jaz pa sem se iz razočaranja odločil za zdravljenje. Zbran denar sem namreč potreboval za nakup droge. K odločitvi me je spodbudila tudi bivša sošolka, diplomirana socialna delavka, ko sem ji v pogovoru razložil svoje težave. Staršem sem par dni pred odhodom povedal za mojo odvisnost in odhod v komuno. Zavzela sta se zame, mi pomagala ter nosila del stroškov bivanja v komuni.”

VRNITEV JE BILA MUČNA

• *Kakšna je bila vrnitev v domači kraj, med stare znance in prijatelje?*

“Mučna. Večina ljudi me ni sprejela ali me je imela za “drogiranca”, saj niso verjeli, da sem ozdravljen. Ko sem odšel na veselico v Mežici, so ljudje s prstom kazali za mano, niso se hoteli pogovarjati z mano in mesece je trajajo, preden sem vsaj z nekaterimi ponovno vzpostavil prijateljske stike. V prvih mesecih so mi bili v veliko pomoč domači in gostinec Jože Kreuh, ki mi je pomagal pri ureditvi stanovanja in zaposlitvi. Kmalu po vrnitvi domov sem začel z iskanjem zaposlitve, pa ozdravljenega narkomana nihče ni hotel vzeti v službo. Čez mesece, ko se je stanje normaliziralo, sem dobil ponudbo za zaposlitev v železarni Ravne, kjer sem zaposlen štiri leta.”

• *Kaj se je v tem času še spremenilo, je tvoj odnos s starši zdaj drugačen?*

“Ja, odnos s starši se je precej spremenil na bolje. Prej se nista toliko zanimala zame in mi stala ob strani. Večkrat se pogovarjamo, tudi o stvareh, ki so bile včasih tabu tema. Njuno mnenje upoštevam, večkrat jo tudi vprašam za nasvet.”

• *Dve leti si se vrtil v začaranem krogu omame. Zdaj, ko si krizo prebrodil, imaš verjetno veliko načrtov za prihodnost, mar ne?*

“Droga te potegne v začaran krog, iz katerega si sam ne moreš pomagati. Da prideš iz njega, rabiš nekoga, ki ti stoji ob strani in te vzpodbuja. Meni je pomagalo delo, samokontrola, pogovori... Včasih se čudim, kako je moj organizem vse strupe, od alkohola, cigaret do drog sploh prenesel. Večino dneva namreč nisem počel drugega kot razmišljal o drogi. Danes pa je moje mišljenje popolnoma drugačno. Na stvari in življenje gledam iz vesele plati, poln sem načrtov za prihodnost. Lani sem bil prvič na dopustu v tujini, na Malti, letos poleti gremo s prijatelji na morje. Želim si šoferski izpit in avto. Moja največja želja pa je ustvariti si družino, saj je urejena družina največje bogastvo, ki ga človek lahko ima v življenju. Preveč sem izgubil v letih, ki sem jih preživel v iskanju samega sebe, omami droge in na zdravljenju. In to si želim nadoknadi- ti.”

Jasmina Detela

V Radljah prihodnje leto 25 novih stanovanj

V občini Radlje so že pred dvema letoma zagotovili šest stanovanj v stari osnovni šoli v Vuhredu, s čimer so s premestitvami rešili kar okoli 10 tovrstnih problemov, ob enem pa rešili omenjeni objekt pred propadom. Za tem se je tovrstna dejavnost v občini kar nekako ustavila.

Župan občine Radlje **Herman Tomažič**:

"V občini Radlje smo kot enega

izmed zelo velikih problemov zaznali področje zagotavljanja socialnih stanovanj, zato smo se lotili investicije v ureditev stanovanj v stari šoli v Vuhredu. Žal pa je kasneje prišlo do razdelitve bivšega skupnega stanovanjskega sklada, saj ni bilo interesa občin solastnic, Vuzenice, Mute in Podvelke - Ribnice, da bi sklad ostal skupaj. To je še posebej občini Radlje povzročilo precej težav, saj novega stanovanjskega sklada, za

razliko od ostalih, ni mogla registrirati pred ukinitvijo starega stanovanjskega sklada bivše občine Radlje." Kljub tovrstnim težavam pa v Radljah načrtujejo novogradnjo na stanovanjskem področju. V pripravi je 20 stanovanjski blok kot nadaljevanje izgradnje Prisoje. Gre za gradnjo enajstih nadomestnih stanovanj kot posledice rušitve stanovanjskih objektov na račun izgradnje obvoznice Radlje. V ostalem delu

stanovanjskih enot pa dogovarjamo za reševanje socialnih stanovanjskih problemov. Z omenjeno gradnjo naj bi pričeli jeseni letošnjega leta, zaključek pa si obetamo v jeseni prihodnje leto," je ob tem povedal župan občine Radlje.

V investiciji bo poleg države na segmentu nadomestnih stanovanj sodelovala tudi občina Radlje. O tem pa Herman Tomažič takole:

"Občina Radlje bo v tej investiciji najprej iz proračuna namenila sredstva za nakup zemljišča, zato bomo v letošnjem proračunu zagotovili preko 10 milijonov tolarjev. Občina pa bo kandidirala tudi za sredstva na Republiškem stanovanjskem skladu." Že v prihodnjem letu naj bi tako pridobili 10 do 15 stanovanj. □

T.K.

Komentiramo:

Strokovnost nadzora ali nadzorna stroka

Nadzorni odbor občine Radlje je občinskemu svetu podal eno izmed zajetnih poročil, do katerega se je svet po treh razpravah končno le opredelil. V poročilu je nadzorni odbor obdelal zadevo Štajerska hranilnica, ki sicer ni sodila v sklop njegovega dela, a ga je za to nalogo posebej že v letu 1995 zadolžil občinski svet, kar mu je povzročilo nemalo dela. Tako v prvem letu občinskemu svetu ni uspel podati nobenega poročila.

V zadevi **Štajerska hranilnica** je bila, kot kaže, najbolj sporna moralna plat, saj drugih elementov ni bilo zaznati, kar je dokazal tudi sklep slovenjgraškega okrožnega tožilstva.

V drugi konkretni zadevi pa, glede na odločitev občinskega sveta, ni spornih momentov, saj ni prišlo do oškodovanja družbenega premoženja, oziroma do nenamenskega trošenja proračunskih sredstev, kljub temu, da so svetniki za obravnavo tega poročila porabili nemalo časa.

Svetniki so se na teh obravnavah lahko, če jim je bilo seveda to v interesu, do dobra seznanili s številnimi strokovnimi zadevami na področju investicij v cestno infrastrukturo in s strokovnostjo izvajanja, izvrševanja in nenazadnje tudi plačevanja teh del.

Na vprašanje, zakaj Nadzorni odbor občine Radlje ni opravil pregleda zaključnega računa za lansko leto, pa so v odgovor dobili ponudbo o pridobitvi izvedenca, saj se za potrditev tega dokumenta, predvsem na segmentu preverbe plač, ki so vezane na občinski proračun, ne čutirajo dovolj strokovno usposobljene. Ravno iz tega razloga je svet občine Radlje soglasno potrdil kadrovske pomoči, ki bo Nadzornemu odboru pomagala na tem segmentu, kar ponovno priča o strokovnosti dela Nadzornega odbora občine Radlje. Nadzorni odbori ostalih občin Zgornjedravske doline se tovrstnih pomoči niso poslužili, kar pa si je moč razložiti tudi na osnovah neodvisnosti dela in strokovnosti nadzornih odborov.

Skratka pozitivne kritike, ki so jih na zadnji seji sveta na delo Nadzornega odbora občine Radlje izrekli nekateri svetniki, so izgleda na mestu, na mestu pa je tudi ugotovitev, da na pregledanih področjih, ki zadevajo delo občinske uprave, ni prišlo do oškodovanja družbenega premoženja oziroma do nenamenskega trošenja proračunskih sredstev. □

TOMAŽ KARAT

Poslovni center v Radljah aktiviran v slabih treh letih

Podjetje za spodbujanje in razvoj gospodarskih dejavnosti **Poslovni center Radlje d.o.o.**, katerega družabniki so podjetja **Inter Kure d.o.o.**, **RTS d.o.o.**, **Stroka produkt d.o.o.**, **Gradbeno podjetje d.d. Radlje**, **Merx Kozjak d.d. Radlje** ter **Jože Čas s.p.**, je pred tremi leti z nakupom zapuščene objekta Kmetijske zadruge Vuzenica v Radljah pričelo z investicijo v dograditev in ureditev zgradbe in njene okolice.

Investicija v ureditev prostorov je podjetje **Poslovni center d.o.o.** veljala kar okoli 260 milijonov tolarjev, glede na to, da si v tem objektu v sklopu družb in podjetij služi kruh kar okoli 130 ljudi, pa je z zagotovitvijo moč trditi, da je bila naložba v ureditev poslovnega centra dobrodošla tudi v kontekstu omogočanja razvoja in na nek način tudi spodbujanja zaposlovanja.

Direktor podjetja **Poslovni center d.o.o. Radlje Zlatko Kure** je ob tem povedal še, da je kar četrtina od delovnih mest na novo odprtih. Naložba v ureditev objekta **Poslovni center** pa je tudi razvojno gledano pozitivna, saj se je s tem vsaj delno razbremenil center **Radelj**, s sprejemom odloka o ureditvenem načrtu tega dela mesta pa je moč na tem območju pričakovati tudi nove razvojne investicije, s katerimi bo, kot je povedal direktor **Zlatko Kure**, nadaljevala tudi družba **Poslovni center d.o.o. Radlje**. □

-kt

Koroška cesta 2
62360 RADLJE OB DRAVI
SLO

Telefon: 0602 71 098

Telefax: 0602 71 098

Studio: 0602 73 557

89,5 MHz

Bil je maj

Maj, mesec pomladi, cvetja, mladega zelenja, sonca in ljubezni...

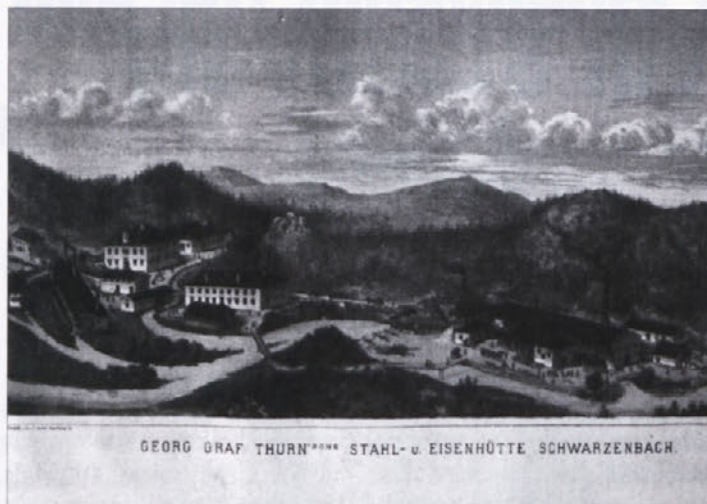
In vendar je bil maj tudi drugačen.

Nekoč davno - leta 1945 - se je končala morija 2. svetovne vojne. Ljudje so zadihali, četudi za nekatere tudi to ni bil konec trpljenja. Poleg ruševin, splošnega pomanjkanja, skromne hrane je bila povsod žalost, saj je ni bilo družine, ki ne bi za kom žalovala.

A počasi se je življenje le vračalo, vsaj mir je bil. Zato je maj tudi mesec, ki v mnogih med nami vzbuja spomine na čas 2. svetovne vojne; za vsakega drugačne in za vsakega težke, ne glede na to, na kateri strani je bil (ob zmagovalcih ali poražencih) ali na katero stran ga je zanesla vojna vihra.

V noč od 5. na 6. maj, leta 1944, so partizani Bračičeve brigade napadli žago v Mušeniku v Črni in jo požgali. O tem nam je pripovedoval MIRKO GRABNER, ki je kot mlad fant, stanujoč v hiši tik ob žagi v Mušeniku, ta dogodek doživel in se mu je neizbrisno vtisnil v spomin.

Živelimo v "hauzu", veliki stavbi - zadnji pod cesto, če prideš iz Črne - kjer so stanovali knapi in topilničarji z družinami. Otroci smo se podili tam okoli, poznali vso okolico in tudi "plac", obsežen prostor ob žagi, prostorno skladišče najrazličnejšega lesa. Žaga je bila takrat last grofa Thurna.

Mušenik pred letom 1875, ko je tam obratovala železarna, katere izdelki so sloveli daleč po Evropi

Njegov oskrbnik je bil Rudolf Pleiner, kulturbundovec, ki je vodil vsa dela. Žaga v Mušeniku je bila takrat velik lesni obrat, kjer so se obračale ogromne količine lesa. Imela je lasten vozni park z več vozovi in en tovornjak, s čimer so dovažali hlodovino, rezani les pa odvažali na železniško postajo na Prevalje, od tam pa kdovekam v

- preprečili odvoz lesa iz naših krajev v Nemčijo,
- izvedli mobilizacijo,
- popularizirali partizansko gibanje.

POŽIG

Črna je bila dejansko nezavzetna, kajti branilo jo je kar sedem posto-

Mušenik danes

Nemčijo. Partizansko gibanje se je takrat v naših krajih že dodobra razmahnilo. V tistem času so imeli partizani za cilj uničevati vse, kar je Nemcem koristilo. Odločili so se za napad in požig lesnega obrata v Mušeniku, da bi:

jank, v katerih so bile močne policijske enote. Postojanka z okrog 30 vojakov je bila v zgradbi nasproti gradu v Mušeniku. Okna so bila predelana v strelne line, v sredini, kjer so danes stebri, je bil bunker. Bilo je v noči od 5. na 6. maj okrog enih ponoči, ko je patrolja treh

vojakov šla na redni obhod po "placu". Nenadoma je močno zalajal pes in hkrati se je zaslišal rafal iz brzostrelke. To je bil začetek spopada, nato je začelo pokati.

Patrulja se ni mogla več vrniti v postojanko, zato so se spustili v graben (Mežo), šli po njem do mostu in tam prečepeli čas napada. Pred začetkom spopada so partizani izvedli mobilizacijo v "nemških hauzih" v Rudarjevem in mobilizirance tam zadržali do konca akcije. Na mostu med Rudarjevim in Mušenikom so postavili močno zasedo, ki je preprečevala, da bi črnjanski gasilci prišli gasit in bi prišle napadenim na pomoč policisti iz drugih postojank iz Črne. Prav tako je močna zaseda na mostu na koncu Mušenika preprečevala, da bi prišle Nemcem na pomoč okrepitev iz Mežice.

Na žagi so bili na transmisijskih pogonih široki jermeni iz močnega debelega usnja. Partizani so jih sneli in odnesli, da bi jih kasneje uporabili za podplate za svoje čevlje. Prvi udar je bil iz Žgajnarije in istočasno je zagorelo. Ogenj so podtaknili na več mestih hkrati. Takrat je bilo "na placu" ogromno lesa, in ko je to zagorelo, je bil strahovit ogenj. V kratkem času so močni plameni švigali visoko pod nebo, v zrak so letela žareča polena in padala naokoli - še tja v les na Šumahovo - gost dim se je valil po kotlini. Sredi noči je bil prizor še strašnejši.

Ob mizarski delavnici onkraj potoka ob postojanki sta čepela partizan in partizanka, ki sta zažigala. Verjetno sta imela kaj s seboj - morda bencin, tega ne vem - da je ves prostor tako na hitro zagorel.

Takrat pa mu ona reče: "Poglej, Dolf je že hin!"

Na drugi strani ceste je hotel en partizan v bunker s sprednje strani vreči granato, in ko se mu je približal čez cesto, ga je skozi strelno lino iz postojanke pokosil strel. Obležal je sredi ceste.

V naš "hauz" so prišli partizani. Eden med njimi je imel na ramenih

neke oznake, vodil pa jih je Jože, nekdanji furman grofa Thurna. On je mobiliziral ljudi, ki so jih potem odpeljali s seboj.

Komandir čete je eno izmed žensk iz naše hiše poslal v nemško postojanko s sporočilom, naj se predajo. Ženska je obesila rjuho na kol, šla previdno proti postojanki in se nato pogajala. Nemci so odklonili. (Ko so se po vojni od tam umaknili, se je videlo, da so imeli ogromno vojaškega materiala.)

S črnjanske strani se je pritisk policistov večal, tudi gasilci iz Črne so hoteli gasiti. Vendar je bila zaseda na mostu zelo močna in je vse dokaj dolgo zadrževala.

Panika je bila velika. Naša bica je rekla partizanu, komandirju:

"Vse nam boste požgali!"

Pa je odgovoril:

"Mam'ca, pogorel bo sam tist, kar bomo mi požgali."

Vsi stanovalci smo imeli spodaj ob hiši lesene hleve, v njih prašiče, koze, zajce, kure... V tistih časih nam je to veliko pomenilo in vsi smo se bali, da bi nam ogenj pobral še to. Zato so ženske hitele tja in z vodo polivale stene, da se ne bi vžgalo še pri nas.

OB SVITU

Žaga je dogorevala, zazevalo je ogromno pogorišče, iz katerega se je močno kadilo. Tedaj so Nemci začeli dobivati okrepitev iz Pliberka. Zdaj je bil pritisk z obeh strani tako močan, da so se partizani začeli umikati.

K drugim mobiliziranim so k nam na hodnik pripeljali nekega fanta z Igrčevega. Star je bil 17 let. Pa je vprašala ena izmed žensk:

"A boste tega fanta tudi odpeljali?"

"Ja, vse bo šlo z nami!" je odgovoril.

Mobilizirance so vzeli s seboj in se, kolikor se je dalo, hitro umaknili v smeri proti Žgajnarji čez Ostrčnjak proti Javorju. Takrat so, po zapisniku iz rudnika, mobilizirali 56 delavcev rudnika, morda pa še koga drugega.

Zased ni bilo več. Pridrveli so gasil-

ci iz Črne, a ni bilo več kaj gasiti. Policija je z obeh smeri udarila v Mušenik, postavila dva mitraljezca na most pred "naš haus" in streljala za partizani. Tedaj so opazili enega, ki je bežal za Habermanovo hišo v smeri umika. Je zgubil orientacijo ali se je preveč zamudil, skratka, bil je zadnji. Oba mitraljezca sta začela streljati za njim. Pa se jima je nekako zgubil, da sta tekla za njim k hlevom in spet nabijala... Skoraj bi se rešil, pa je moral prečkati jaso, in tam ga je zadelo.

Streljanje se je umirilo, žarelo je še in se kadilo s pogorišča. Zdaj so prostor obvladovali Nemci.

Eden izmed policistov je ukazal dvema moškima, naj vzameta gare in gresta po tistega, ki leži tam na jasi. Pa sta šla z garami, ga naložila nanje in ga pripeljala do nas. Policist ga je zgrabil za lase in ga potegnil z gar. Iz žepa mu je padla žlica in pribor za britje. Položili so ga ob zid hiše.

"Še po onega pojdiva, ki leži na cesti!"

Še tistega sta pripeljala in položili so ga poleg. Ta dva so domačini morali odpeljati pod mušeniški klanec, izkopati jamo in ju tam pokopati v skupni grob.

Tam ob plohih ob robu pa so ležale ene drobne kosti. Verjetno je bil kakšen partizan ranjen v spopadu s patroljo.

Dva dni po tem je Obistova Lona v Žgajnarji pasla krave in našla še tretjo žrtev tega napada. Bil je primorski Slovenec, komandir čete, ki je imel pri sebi seznam borcev, žepno uro, ki je še tekla, pa sliko dveh hčera. Pokopali so ga kar tam pod neko hruško.

Okrog leta 1965 so vse tri odkopali in jih odpeljali drugam, verjetno na željo svojcev.

Pri cerkvi v Javorju pa je bil pokopan še en partizan, domačin, ki je bil tudi v tem boju ranjen.

V tem napadu je bila žaga v Mušeniku povsem uničena. Cilji partizanskega napada so bili doseženi: žage med vojno niso obnovili, ostalo je ogromno pogorišče. Obnovili in modernizirali so jo šele po vojni. □

Marta Repanšek

Tedenski paket v moravskih toplicah OBJEKT "KRONE"

Naša izvensezonska AKCIJSKA PONUDBA od
10.04.1998 dalje:

5 dni z zajtrkom	9.300 SIT = TT
5 dni polpenzion	14.000 SIT = TT
7 dni z zajtrkom	12.220 SIT = TT
7 dni polpenzion	18.700 SIT = TT
7 dni bivanja - možnost kuhanja =	9.300 SIT + TT
Prijetno bivanje:	Tel.: 069 26 434, 48 646

Tovarna meril Kovine Pameče:

Uspešno v tujini

- nova delovna mesta doma

Izkušnje, tradicija, kvalitetno in prizadevno delo je omogočilo sedanji delniški družbi Tovarni meril, Kovine Pameče, da je sledila načrtovanim ciljem, hkrati pa aktivno sodelovala pri preoblikovanju matičnega podjetja Tovarne meril v Slovenj Gradcu.

Z zastavljeno strategijo plasmaja merilnih instrumentov predvsem na zahodnem trgu je nivo izvoza dosegel celo 90%.

“Zaradi precejšenosti tolarja in nenehnega dvigovanja cen strateških surovin se je rezultat poslovanja stalno slabšal. Prisiljeni smo bili individualno pristopiti k racionalnejši in ofenzivnejši prodaji izdelkov predvsem na tuje, kjer sem se tudi sam aktivno vključil. Prizadevali pa smo si tudi pri stalnem zniževanju fiksnih stroškov poslovanja,” je povedal direktor **Rudi Verovnik**, ki vodi managersko ekipo že 25 let.

“Prizadevno in kvalitetno delo je omogočilo širitev obsega proizvodnje in tako smo lahko v dobrem letu dni dodatno zaposlili 45 ljudi, kar je za podjetje, ki šteje sedaj skupaj 130 zaposlenih, spoštljivo veliko novih delovnih mest. Tudi plače

Rudi Verovnik

smo postopno dvigovali v okviru kolektivne

pogodbe. Doseženi rezultati, ki jih moramo potrjevati predvsem na tujem, pa vsekakor obvezujejo in zahtevajo tudi v prihodnje kvalitetne izdelke.”

Njihov položaj na tujih trgih se je v zadnjem letu dodatno okrepil, predvsem v Nemčiji, kjer od treh največjih prodajalcev merilnih instrumentov redno oskrbujejo dva. V Evropi veljajo za tretjega največjega proizvajalca tovrstnih izdelkov in tudi to je verjetno vzpodbudilo zanimanje japonskih kupcev, kamor so pred meseci odpremili prvo pošiljko. Uveljavljeni so tudi na vzhodnoevropskem, predvsem češkem trgu, doma pa so že vrsto let vodilni proizvajalec tovrstnih izdelkov.

Načrtovana vlaganja v kvaliteto pri proizvodnji merilnih instrumentov s pomočjo elektronske optične računalniško podprte opreme, sisteme za kontrolo natančnosti meril in razširitev proizvodno skladiščnih površin za racionalizacijo tehnoloških procesov naj bi zagotavljala vrhunsko kvaliteto izdelkom Tovarni meril Kovine Pameče tudi v prihodnje. □

12 razstava domačih in umetnostnih obrti

“Spretnosti rok in ustvarjalnost duha”

V času od 17. do 26. aprila je bila v prostorih Galerije likovnih umetnosti bialna razstava domačih in umetnostnih obrti, ki jo tukaj prirejajo že od leta 1977 in velja za osrednjo tovrstno prireditev v Sloveniji. Razstava rokodelskih izdelkov zadnjih dveh let, kjer sodeluje okrog dvesto obrtnikov iz raznih krajev Slovenije, bo maja meseca odprta še v Ljubljani, na ljubljanskem gradu, ko bodo v času med 8. in 31. majem mojstri ustvarjali izdelke kar pred obiskovalci!

Z ustvarjanjem domače in umetnostne obrti se ohranja kulturna dediščina in upodablja nove ideje v izdelkih z uporabno, tržno in estetsko vrednostjo; ti predmeti pa za določena okolja predstavljajo blagovno znamko. Glavni organizator **Obrtna zbornica Slovenije** je razstavi dodala tudi zbornik in zloženko ter tako obiskovalcem omogočila temeljit vpogled v razvoj takšne obrti v tem delu sveta. Publikaciji sta uredila strokovnjaka **Janez Bogataj** in **Goran Lesničar Pučko**.

Med drugim so navedena dogajanja v 19. stoletju, ko so v naših krajih nastajale obrtne šole, trgovinske in obrtne zbornice, močen vpliv pa je imelo Društvo za pospeševanje in podpiranje industrije in obrti v Notranji Avstriji (1837), ki je leta 1844 v Ljubljano pripeljalo 3. obrtno razstavo z 195 obrtniki razstavljalci. “Blagovno znamko” naših krajev pa so že pred tem nosili številni izdelki domače in umetne obrti!

Letošnja razstava “spretnosti rok in ustvarjalnosti duha” prikazuje “mojstrovine slovenskihpletarjev, lončarjev in keramikov, tkalcev in tkalk, pletilj, suhorobar-

jev in mizarjev, umetnostnih kovačev, steklarjev in steklopihačev, oblikovalk medenega peciva in lecta, svečarjev in medičarjev... izdelke iz raznih sestavljenih gradiv, iz slame in koruznega ličja, ročno izdelanega papirja, poslikave na svili, lesu, steklu, kamnoseške izdelke, vitraže in tiffany, poslikana velikonočna jajca, razne vrste dekorativnega nakita in seveda znamenite slovenske klekljane čipke...”

Razstavo spremljajo prireditve in strokovna srečanja o aktualni zakonodaji na področju malega gospodarstva in turizma, o pospeševanju razvoja in trženju domače in umetnostne obrti ter o ocenjevanju nastanitvenih obratov, podelili pa so licence kandidatom za ocenjevanje nastanitvenih kapacitet. □ **Samo Šavc**

Koroški Calvaristi osvajajo slovensko rock sceno

Mlada in obetavna skupina študentov in dijakov iz Slovenj Gradca, Calvaria, se je na pobudo Boštjana Raderja in Urbana Klančnika ustanovila pred tremi leti. Mladostne zagnanosti in veselja do glasbe jim ni manjkalo, izkušnje pa si pridobili v nižjih glasbenih šolah in na skupnih vajah.

Že od ustanovitve imajo prostorske probleme, zato vsak konec tedna vneto vadijo in zaradi svoje glasnosti "bijejo bitko" s sosedi mladega bobnarja Urbana Klančnika. Vadijo namreč v prtiljčju njihove stanovanjske hiše.

Skupina z bobnarjem vred šteje šest članov: karizmatično študentko in vokalistko **Meto Kaker**, klaviaturista **Tomaža Kolarja**, basista **Petra Radšela**, klaviaturista **Petra Zajca** ter pevca in kitarista **Boštjana Raderja**. V zadnjih časih pa se kot nekakšen sedmi član skupine pojavlja tudi njihov tehnični vodja **Dani Pečecnik**.

Zanimivo ime skupine, člani odločno poudarjajo, da nima nobene veze z religijo ali križevim potom, je nastalo slučajno, ob listanju slovarja tujk. V prevodu pomeni lobanja, ideja zanj pa je zrasla ne zelniku basista, ki študira

na medicinski fakulteti.

Urban pa mi je ob razgovoru pojasnil še drugo stran medalje: "Večina slovenskih medijev danes vrti le tehno ali dance glasbo. Slišati po radiu rock glasbo je že pravo razkošje. In če hočeš

dandanes uspeti z rock glasbo, moraš skozi pravo kalvarijo."

Fantje in dekle so pred kratkim posneli dva singla, R.P.D. in Sam, ki ju je že možno slišati na nekaterih koroških radijskih postajah, do poletja pa bi v studio GEC v Slovenj Gradcu radi posneli še preostale komade in uresničili svoje sanje o lastnem projektu.

Skladbe pišejo sami, teme, vzete iz življenja, pa govorijo o ljubezni, smrti, mladosti... V dobrih dveh letih so imeli okoli 90 koncertov, v glavnem na Koroškem, igrali pa so tudi v Ptuju, v Ljubljani, Celju... Največ igrajo v raznih klubih, barih in dvoranah, njihova glasba pa je namenjena vsem, ki jim prisluhnejo. V diskoteke ne zahajajo, radi pa obiskujejo rock klube, ki jih Koroška žal ne premore. Tudi med seboj se dobro razumejo, le pri financah se večkrat zaplete.

Vaje, prevozi, note in ostale stvari so predrage za dijaške proračune, sponzorjev ki bi bilo pripravljeni podpreti mlado rock skupino, pa ni. Že dalj časa jim stoji ob strani podjetje Konik iz Slovenj Gradca, pravijo pa, da jim kljub slabi finančni situaciji veselja do igranja ne bo zmanjkalo. □

Jasmina Detela

JELOVICA

Lesna industrija, d.d., Škofja Loka
tel.:(064)61-30, FAX:(064)634-261
E-mail:info@jelovica.si

*toplota lesa za toplino
vašega doma*

- stanovanjske HIŠE,
primerne za vsako okolje
- OKNA, VRATA in POLKNA
visoke kakovosti,
različnih dimenzij in obik
- **KONKURENČNE CENE**
- **POPUST NA TAKOJŠNJE
PLAČILO**
- **MOŽNOST OBROČNEGA
ODPLAČEVANJA**
- **ORGANIZIRANA MONTAŽA**
- **ZAGOTOVLJEN SERVIS**

stanovanjska hiša JELKA

RAVNE NA KOROŠKEM, Čečovje 5, tel./FAX: 0602 20 175

OBČINA RAVNE - PREVALJE

VABI NA PRIREDITVE

OB OBČINSKEM PRAZNIKU

- 8. maj:** *Območno združenje Rdečega križa Mežiške doline - prireditve ob 45 letnici krvodajalstva ob 18.00 uri v športni dvorani pri Osnovni šoli Prežihovega Voranca na Ravnah*
- 8. maj:** *Kulturno društvo Mohorjan - letni koncert mladinskega pevskega zbora KD Mohorjan ob 19.00 uri v Družbenem domu na Prevaljah*
- 9. maj:** *Planinsko društvo Ravne na Koroškem - pohod okrog Uršlje Gore zbirališče ob 7.00 uri pri hotelu Rimski Vrelec*
- 9. maj:** *Zveza kulturnih društev - koncert Slovenskega jazz kvinteta ob 20.00 uri v Glasbenem domu na Ravnah*
- 12. maj:** *KAK Ravne na Koroškem - veliki in mali atletske šolski pokal za 7. in 8. razrede ter 5. in 6. razrede osnovnih šol Mežiške doline ob 15.30 uri na atletske stadionu na Ravnah*
- 16. maj:** *Koroški košarkarski klub - članski košarkarski turnir ob 10.00 uri na Osnovni šoli Koroški jeklarji Ravne na Koroškem*
- 16. maj:** *Zveza kulturnih društev - koncert ob 30 letnici Mešanega pevskega zbora KD upokojencev Prevalje ob 20.00 uri v Družbenem domu na Prevaljah*
- 16. maj:** *Zveza kulturnih društev - celodnevno srečanje pihalnih orkestrrov severovzhodne Slovenije, promenadni koncerti v posameznih naseljih občine koncert srečanja ob 11.00 uri pri Glasbenem domu na Ravnah*
- 17. maj:** *Krajevni odbor ZZB NOB Ravne na Koroškem - proslava v spomin na zadnje boje II. svetovne vojne in v počastitev občinskega praznika ob 10.30 uri pri spomeniku Svobodi in miru na Poljani pri Prevaljah*
- 20. maj:** *Kulturno društvo Mohorjan - baletna predstava SNG opera - balet iz Ljubljane ob 20.00 uriv Družbenem domu na Prevaljah*
- 22. maj:** *Koroški muzej Ravne na Koroškem - okrogla miza o problematiki FORME VIVE ob 17.00 uri v Koroški osrednji knjižnici dr. Franca Sušnika na Ravnah*
- 22. maja:** *Koroški muzej Ravne na Koroškem - otvoritev razstave FORMA VIVA RAVNE NA KOROŠKEM 1964 - 1998 ob 20.00 uri v Likovnem salonu na Ravnah*
- 31. maj:** *Športna zveza Ravne-Prevalje - mednarodni nogometni turnir - srečanje mladinskih ekip mesta Szombathely, SAK Celovec in reprezentance občine Ravne - Prevalje.*

Kaj ostane
od stvari,
ki ni potresno
zavarovana?

FUTURA

...ni nogo, ki bo v net
pet dobra. Žal se ne
dobro končala za
na os pomeni to
pa traktor ni bil registri
zavarovanje ni bilo r

Povzroč
v m

Od blizu je vsak potres hud

TOLMIN, 6. oktobr

Saj bi rekli, da gre za z

iz razvpite serije "Saj ni e

pa je...", če posledice r

tako hude. Le redki

Tolminskega s

blag potres, l

dopoldne zatrese

Naključje oz. stolet

ske plasti pa s

je epicenter

naravn

kovih

Komaj kaj

triglav premoženje

zavarovalnica triglav, d.d.

Potresno zavarovanje že od 1.4.1998

Potresno zavarovanje lahko s posebnim dogovorom sklenete v okviru naslednjih zavarovanj:
požarno zavarovanje, zavarovanje stanovanjskih premoženj, zavarovanje računalnikov
ter zavarovanje obratovalnega zastoja zaradi požara.

1773

NIEROS®

225

Tovarna opreme d.o.o.
Gmajna 55, 2380 Slovenj Gradec
Telefon: 0602/507-100
Telefax: 0602/44-078

1998

PRODAJA IN SERVIS VOZIL SEAT

Francetova c. 23, 2380 Slovenj Gradec, Tel.: 0602/501-730, 501-740

Odprto od 8. do 17. ure / sobota od 8. do 13. ure

LL
LEASING
LAMPRET

Z NAMI
JE
VSAK
LAHKO
PRVAK!

VSE NA ENEM MESTU!

prodaja - servis - popravila - kontrola - leasing - rent a car

NOVOST V HIŠI:

CORDOBA VARIO v karavan izvedbi
z motorji 1.4 in 1.6
ter dizelskim motorjem 1.9 STI.

CENE: **od 1.879.350,00 SIT**

Vozila imajo že v osnovni opreми servo volan in dve zračni blazini. Bogata dodatna oprema.

Vgrajujemo klimatske in pomične strehe za vse znamke in tipe vozil.

**PRODAJA, CENTRIRANJE
IN MONTAŽA LETNIH
PNEVMATIK PO IZJEMNO
UGODNIH CENAH!**

H KRALJU MATJAŽU!

Kdo bi naj šel v šolo h kralju Matjažu, ali pa tudi ne?

Janez Drnovšek, predsednik vlade:

Verjetno se številni gledalci in poslušalci naše televizije še spominjajo govora Janeza Drnovška, ko je vse Slovence (ne prvič) povlekel za nos. Okoli velike noči nas je "farbal", kako da je sosednja Hrvaška nam prijateljsko naklonjena država, da nam bo že v kratkem lepo vrnila kombi z milijon mark (pardon, zdaj blizu sto milijonov tolarjev) vredno vohunsko opremo, ki so ga nam Hrvatje zasegli nekaj korakov čez državno mejo.

Dva "vohunčka" sta morda šla samo vohljat za hrvaškimi dekleti, ki da so nekatere lepše od naših Slovenk?

Drnovška verjetno peče vest, da smo si pripravili tudi "rodni ugled" in je zdaj vprašanje, če

bomo sploh (in kdaj) sprejeti v Nato, kamor si vsaj Drnovšek hudo želi. Kralj Matjaž tu ne more nič pomagati...

Milan Kučan, predsednik države:

Nedolgo tega je imel g. predsednik pogovor s Francem Rodetom, nadškofom, o srečanju s slovenskimi škofi, a ga je nadškof nekako ultimativno odklonil. Čeprav bi se na takem srečanju pilo vrhunsko vino, na mizah bi bile izbrana jedila...

Cerkev je brez dvoma hudo šokirana, ker naši poslanci, posebej na osnovi utemeljitev Polonce Dobrajc in Zmaga Jelinčiča, nasprotujejo vračanju cerkvenih gozdov in veleposestev cerkvi, ker da so gozdovi last vseh nas Slovencev. Kučan se seveda sklicuje, da žal s svojo avtoriteto (kot poglavar države in slovenske vojske) ne more vplivati na odločitve poslancev v parlamentu. Dal pa je pred božičem v Rogu posekati eno najlepših smrek, ki so jo odpeljali na veliko vatikansko dvorišče, kjer so jo ponovno "vsadili" in lepo okrasili. Ker kralj Matjaž še ni bil v Vatikanu, tudi ne more nič pomagati. □

Natrosil jih je...

Zdi se, da preveč gradimo na razgrajevanju.

.....

Prizadevne je najlažje prizadeti.

.....

Bog ima več smisla za humor kot bogoljubci.

.....

Sončnice se ravnajo po soncu, ritalizniki po riti.

.....

Ne želi bližnjemu žene!

NIKO

IZJAVA MESECA

V glasovanju poslušalcev Koroškega radia je bila v četrtek, 9. aprila, za izjavo meseca izbrana izjava dr. Matica Tasiča:

"Zdaj so dani pogoji za dokončno sanacijo Slovenskih železarn."

Tokrat vam ponujamo v izbor naslednje izjave:

Aprilske izjave meseca

1. "V 25 letih obratovanja smo ohranili 9000 hektarjev naših najlepših gozdov."

Bojan Pogorevc, direktor Lesne Tovarne ivernih plošč Otiški Vrh

2. "Ostaja žalostno spoznanje, da se na Koroškem konstantno manjša število rojstev in otrok."

Dr. Franc Ivartnik na okrogli mizi ob mednarodnem dnevu zdravja

3. "Vaš pristop k združevanju v regijo bodo najbrž posnemali tudi v drugih podobnih okoljih v Sloveniji."

Milan Kučan na seji Sveta koroških občin v Slovenj Gradcu

Ponavljjanje

Nekaj je očitno narobe z razpisi za direktorja Splošne bolnišnice Slovenj Gradec, saj morajo razpise kar naprej ponavljati, pa bolnišnica še zdaj ni dobil novega direktorja. Ob dejstvu, da sta se na prvi razpis prijavila dva kandidata, na drugega pa le eden, obstaja bojazen, da se na tretji razpis v maju ne bo prijavil noben kandidat več.

Leto ima 365 dni

V slovenjgraškem hotelu Kompas so doživeli, da so bile tri dni popolnoma zasedene vse kapacitete - ob simpoziju o endoskopiji in obisku dijakov iz Velikovca. A kaj je tri dni v primerjavi s celim letom, ki ima vendarle 365 dni?

Radi jih imate

Sandra Bullock

Kisla sladkost

Na ocenjevanju mošta, jabolčnega soka in jabolčnega kisa na Sv. Primožu nad Muto na velikonočni ponedeljek je na prvem mestu pristal tudi jabolčni kis našega prijaznega sodelavca Frančka Jurača. Franček je velikodušno odstopil nekaj litrov kisa tudi kolegom na Koroškem radiu. Odgovorni urednik Marko Vrečič pa steklenice s kisom ni odnesel domov, ampak jo je neodgovorno pustil kar v pisarni. Naslednji dan jo je zaman iskal. Prisotni niso izključili možnosti, da je kdo s kisom zalil rože v njegovi pisarni, saj se že nekaj časa (rože namreč) kujajo v njegovi bližini.

Jasni napisi

Na pročelju upravne enote v Slovenj Gradcu so napisali z oznakami, kje je kdo v stavbi. Čisto na spodnjem koncu tabel je napis: Koroški radio, čisto na vrhu.

Dopisništvo radia in televizije Slovenije, ki domuje v kletnih prostorih, bi potemtakem lahko dodalo napis: DOPISNIŠTVO RTV Slovenija, čisto na dnu (in dodati puščico na desno, kjer imajo svoj vhod).

Poslanci - veliki skopuhi

O tem res ni nobenega dvoma več, kajti v vsakem trenutku imajo naši vrli poslanci obe roki obrnjeni sebi v prid. In verjemite: prav smilijo se mi (pa verjetno nisem edini), ko so se odločili, da bodo enodnevni zaslužek za sedenje v parlamentu namenili za pomoč ljudem na potresnem območju Posočja. No, sicer je razveseljivo, da bo ta pomoč znesla kar od 2,5 do 2,7 milijona tolarjev, kar kaže kako, drago mora slovenska rajja plačevati svoje "izvoljene" poslance.

Želeli ste, obapajte!

Boj proti kajenju je uspešno dobljen. Kaj ko bi zdaj kateri od ljutih borcev proti tujim napakam predlagal, da začnemo s pesticidi obogatene kmetijske pridelke opremljati z opozorilom: "Jeste na lastno odgovornost!"?

.....

Metal Ravne doživlja manjše kadrovske spremembe. Navadni delavski smrtniki smo zelo zadovoljni, da bomo za okroglih 14 milijard tolarjev dobili tako temeljito opravljeno sanacijo.

.....

V primerjavi z gospodom Janšo je bil tovariš Kardelj pravi politični diletant: razvijal je nekakšno samoupravljanje in tozdiranje, pojma pa ni imel o tem, da je osnovna naloga socialistov borba za kapitalizem, veleposestnike in cerkvene institucije.

.....

Ena izmed številnih koroških poslank trdi, da razdrobljenost podeželju škodi. Na vso srečo politikom koristi.

.....

Predvidevam, da bo število psihiatričnih obravnav letos drastično naraslo: vozniki z do 0,5 promila alkohola v krvi bodo ažurno obravnavani pri psihiatru - specialistu za prometno varnost.

.....

Grafit "Naredite mi to deželo spet RODEvitno" je passe. Bolj aktualno postaja "Naredite mi to deželo RODEritno".

.....

Ob ločitvi občine Ravne-Prevalje bodo Prevaljčani dobili za popotnico - dom za starostnike.

.....

Ali je v času uveljavitve novega zakona o varnosti cestnega prometa skrito simbolično sporočilo, da velika noč (beri: vera) in alkohol še gresta skupaj, 1. maj (beri: delo) in alkohol pa ne?

NAGRADNA IGRA:

POIŠČITE SE V PREPIHU

Znana gostilna in mesarija Lečnik na Ravnah na Koroškem bo gospodu na naši sliki izročila nagrado v obliki okusnih mesnih izdelkov v višini 2.500 SIT, če se bo nagrajenec oglasil pri njih, seveda v Prepihom v roki. Povedati mora tudi, kje ga je naš fotograf ujel v fotoaparatu.

Mesarija Lečnik, ki je pred kratkim odprla nove sodobne proizvodne prostore, pa zagotavlja kakovost svojih izdelkov tudi v prihodnje.

KDO LAŽE?

Čudne reči se zadnje čase dogajajo na relaciji Ljubljana - Ravne. Čudne, tako čudne, da je lahko človeka sram, ker je na Ravnah. Spet drugi očitno mislijo drugače...

Res čudno: Tasič klub dobrim rezultatom Metala odstavi Žerdonerja, Vodovnik okara Tasiča, Posedi se ogradi od Vodovnika in s tem podpre Tasiča. Drug lokalni sindikat podpira Žerdonerja... Politika trdi, da se ne vtika v kadrovske igre, le figure letijo, kot reče veliki šef v Ljubljani, ki mu je generalni "blizu".

Saj res: Vodovnik ni dal izjave v imenu podružnice na Ravnah (da bi se imela od česa ograjevati), ampak v imenu vodstva SKEI. In je bil blizu dogajanjem v Ljubljani. Zakaj se je torej treba nekaterim na Ravnah kompromitirati skoraj v istem trenutku, ko Dragonja obelodani čudna "izsiljevanja" z davkoplačevalskim denarjem?

"Dezinformacije" "napačno informiranega" ministra Dragonje, kot trdi uprava SŽ, so dodobra razburkale vročo ravensko pomlad. Ko so si privrženci Žerdonerja šele lizali rane in snovali svoj protinapad, je nesrečni spodrslij generalnega (kot da ga bi kdo na talirju prinesel) prišel kot naročen. Naivno, prenaivno je Tasič padel v nastavljen past. So bile oči preveč lačne?

Čeprav "nikoli niso nikogar v nič silili", so se našli dokumenti, ki postavljajo nekoga na laž. Laže Tasič ali Dragonja? Ali dokumentacija? Če laže Dragonja, bi kazalo pritrčiti Taksovi zahtevi po odstupu ministra in ga poslati voditi konjeniški klub. Minister si pač ne sme privoščiti dezinformirati slovensko javnost! Ali pač?

V situaciji, ko se sponzorska nakazila v železarni žrebajo, se je nekdo zažrebal. V situaciji, ko igra politika, si ne upamo napovedati končnega izida. Tako bo, kot bo rekel veliki šef v Ljubljani oz. se bosta velika šefa pogodila med sabo. Lahko je tako ali drugače. Izgubljajo pa Ravne, Koroška, OK in Korotan. Na koncu vedno zgubimo mi. ALERGIJA

ZADOVOLJEN TOMO, ZADOVOLJEN ŽUPAN

Na otvoritve predelave mesarije Lečnik je prišel tudi mežiški župan in koroški svetnik v državnem svetu **Janez Praper**. Župan je bil zadovoljen, ker so zadovoljni občani Mežice, saj imajo Lečnikovo mesnico tudi v svojem kraju. **Tomo Lečnik** pa je bil zadovoljen, ker so pod streho spravili še eno veliko naložbo. Dober tek. (Posnetek Franc Jurač)

ČAS JE ZA MALICO

Koroški dopisniki slovenskih medijev (vsaj tisti, ki ne kuhajo mule) se radi usedejo za skupno mizo, kakšno rečejo in kaj prigriznejo. Ondan so ob kislji vodi v enem od slovenjgraških zaklonišč pred vrati energetske postaje tik ob moškem stranišču modrovali o težkem novinarskem poklicu. (Posnetek Franc Jurač)

BILO JE VESELO

Res, bilo je veselo na praznovanju Abrahama **Slavka Kocmuta**, zelo znanega kot prijatelja Jožeta Tisnikarja. Še bolj pa je Slavc znan po tem, da je bil prvi policist Koroške (UNZ Slovenj Gradec) in prvi policist Štajerske (načelnik UNZ Maribor).

Ob njegovem jubileju se je zbrala množica znanih Slovencev in Korošcev. Na našem posnetku je ostrega pogleda **Zmago Jelinčič**, zadovoljno se smeji gostilničar **Vinko Šmon** (seveda, slavje je bilo pri Bučineku), **Jože Tisnikar** razmišlja, katero vižo bo zagodel na harmoniko, znani koroški odvetnik **Miran Očepek** pa o tem, kdo neki ga bo zjutraj varno peljal domov.

Avtohiša JAKOPEC

Opel

OPEL

Avtohiša JAKOPEC

VELENJE, Kosovelova 16, tel.: 063/855-975, 864-380
CELJE, Mariborska 93, tel.: 063/411-909

Vectra

Karakteristike Vectre

- ABS • Servo volan •
- Daljinsko zaklepanje •
- RDS radio s 6 zvočniki •
- Elektronska zaščita motorja •
- Zračna blazina na voznikovi strani ... •

Ugodne cene

VECTRA
že od 2.606.610,00 SIT

Super ugodna:
CORSA
že od 1.424.050,00 SIT

Kredit od T+4%

- SERVIS • KLEPARSTVO • LIČARSTVO •
- MENJAVA STARO ZA NOVO •
- PRODAJA •
- rabljenih vozil - rezervnih delov -
- dodatne opreme -

PRIMOŽ POPEK

Primož Suhodolčan se za prejšnji Prepihov intervju ni hotel fotografirati, rajši je videl, da je bila objavljena naslovna stran njegove knjige. Oče urednik je dolgo razmišljal, če ne bi objavili kar Primožev portret iz ene od radijskih zabav.

Fotografija kaže, nič ne laže: Primož ni samo eden najboljših slovenskih piscev za mladino, temveč tudi najbolj zabaven.

ZLATA NALOŽBA ZA OTROKE

Danes je vaše sončece
še na pragu življenja.
Toda že jutri bo odraslo
v samosvojega fanta ali
dekle z nešteti cilji,
tisočimi željami in drznimi
načrti. Mladi, polni upov,
bodo hoteli postati nekdo
in spremeniti svet.
OMOGOČITE JIM
NAJBOLJŠE!

ŽIVLJENJSKO ZAVAROVANJE

Zlati ključ

vašemu otroku
odpira vrata skozi življenje

Z denarjem, ki ga boste
nalagali v življenjsko
zavarovanje za otroke
ZLATI KLJUČ in ga
oplemenitili pri ZM,
boste ustvarili zaklad,
ki bo vašemu sinu, hčeri,
vnuku ali vnukinji, nečaku
ali nečakinji, krščencu ali
krščenkini... zagotovil
varno in samostojno pot
v zeleno prihodnost.
Če želite, da vas obišče
naš zastopnik, pokličite
na brezplačno telefonsko
številko:

080 19 20.

<http://www.zav-mb.si>

e-mail: info@zav-mb.si

Območna enota Ravne na Koroškem

OBVESTILO UPOKOJENCEM

Na področju zdravstvenega zavarovanja upokojencev prihaja do sprememb, ki so posledica uveljavitve določb Zakona o zavarovalnicah.

Bistvene novosti so naslednje:

1. SKLEPANJE NOVIH ZAVAROVALNIH POLIC

- Upokojenci so prejeli ponudbe za sklenitev individualnih zavarovanj.
- Ponudbe je potrebno izpolniti, podpisati in poslati na najbližjo izpostavo Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije.
- V ponudbi navedete tudi družinske člane, za katere ste doslej plačevali premijo za prostovoljno zdravstveno zavarovanje.
- Na podlagi podpisane ponudbe bo zavarovalna polica sklenjena za 2 leti s 31% popusta na osnovno premijo.
- Predvidoma v mesecu juniju 1998 boste po pošti prejeli novo zavarovalno polico in izkaznico. Do takrat velja stara izkaznica.

2. PLAČILO PREMIJ

- Po sklepu odbora za prostovoljno zdravstveno zavarovanje se pri plačevanju premije za prostovoljno zdravstveno zavarovanje preide s 01.04.1998 na plačilo vnaprej. Tako imajo urejeno tudi ostali zavarovanci.
- Premija za april je bila plačana pri pokojnini, ki ste jo prejeli v marcu 1998.
- Neplačana premija za marec je bila razdeljena na 10 obrokov po sit 207,00. Obroki bodo prišteti k premiji v naslednjih 10 mesecih.
- Ob sklenitvi novega zavarovanja plačate obroke premije po položnici, ki jo boste prejeli pri zavarovalnem zastopniku. Premijo plačate za obdobje, ko vam še ne morejo odtegniti premije od pokojnine.

Šola, ki jo obiskuje trinajst učencev

Piše: Franjo Hovnik

Prepričan sem, da ne bom preveč udaril mimo zemljepisnega znanstva, če zapišem, da imamo vrli Korošci sredi naših lepih planin in gora še prelepo hribovito področje, na vrhu katerega stoji na višini 1156 metrov v novi beli obleki cerkva, ki so jo pred več stoletji krstili za sveto Magdaleno. Nek star zapis pravi, da je bila Magdalena v svoji mladosti zelo radoživa ženska (pa ne v slabem pomenu besede, op.p.), ki se je ob rojstvu Jezusa zresnila in postala svetnica.

Slovenci imamo še vsaj eno cerkev, posvečeno Magdaleni, med Šmarjem in Grosupljem, kamor zahaja mnogo popotnikov, pa tudi romarjev. Javorska Magdalena ni tako znana,

Najvišje ležeča šola v Sloveniji

domačinom pa vendarle veliko pomeni.

Pod cerkvijo sv. Magdalene v Javorju stoji tudi učilna zidana, zgrajena leta 1976. Pred tem so imeli javorski učenci pouk kar v kmečki hiši Pri Mežnarju, kjer je bila nekoč tudi gostilna in kjer je rajna Mežnarica znala kuhati prečudovit krompirjev zos (krompirjevo omako). Tudi v davnih časih smo imeli v naši deželici na sončni strani Alp dobre kuharice...

Zaradi vse manjše natalitete prebivalstva (tako v Javorju kot v Jazbini in pod Uršljo goro so rojstva rapidno padala) je ministrstvo za šolstvo želelo pred leti šolo v Javorju ukiniti. Temu so se odločno uprli člani šolskega sveta.

Zmagalo je ljudstvo, kar se res redko zgodi!

Zdaj imajo na tej šoli, za katero pravijo, da je

najvišje ležeča šola na Slovenskem, dva oddelka: nižjega, ki zajema prve štiri razrede, in višjega, ki zajema višje razrede. Drugače povedano; imajo popolno osnovno šolo. Prve štiri razrede poučuje ga **Martina Podričnik**, višje pa ga **Anica Grabnar**. V obeh oddelkih skupaj je trinajst učencev in učenk. Poleg njih obiskuje malo šolo pet otrok, ki bodo jeseni zasledili prave šolske klopi.

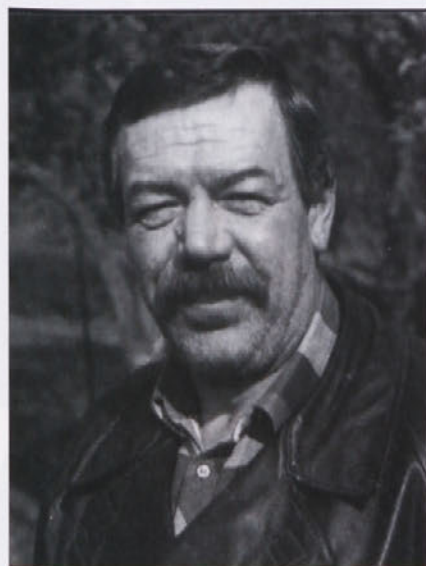
Tisti, ki bodo šolske klopi v Javorju zapustili, se bodo več ali manj podali za učenostjo v druge šole. Nekateri tudi v kmetijske, kajti večina se zaveda, da je danes znanje še kako potrebno tudi ljudem, ki po svojih starših prevzamejo kmetije, saj si danes brez ustrezne in vse bolj moderne kmetijske mehanizacije ni več mogoče zamisliti naprednega kmetovanja. □

KOROŠKI OBRAZ

IVAN PROŠT, Mežica, ravnalec v adjustaži Valjarne v železarni na Ravnah:

“Kar polnih 26 let sem že pustil dela in življenja v Valjarni, v tej naši železarni, ki je hkrati tudi del mene, v njej je tudi moj droben mozaik. Časi so se tudi za nas železarje zadnja leta še kako spremenili in so nam vse prej kot naklonjeni. In to človeka še kako boli, še bolj tiste, ki so v železarni pustili več let dela, del sebe, zdravje, in ki so verjeli v njeno stoletno tradicijo. In kaj se na koncu z njo dogaja? Najbrž nič obetavnega, tako za nas kot generacije, ki bodo prihajale za nami...”

(sj)

Cerkve sv. Magdalene v Javorju

Kdo sledi času?

Piše: Stanka Blatnik

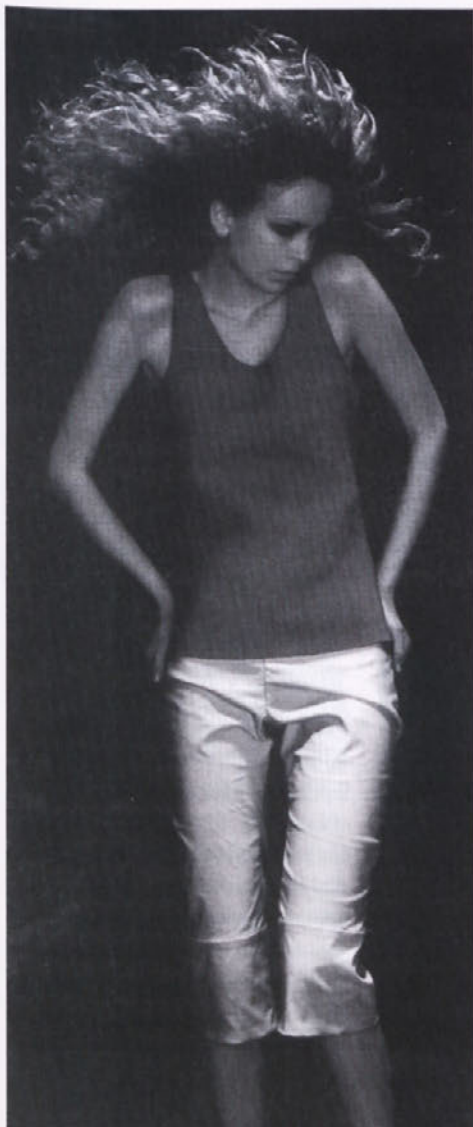
Mladi gradijo drugačno miselnost, uvajajo nov način življenja, se zoperstavljajo tradicionalnim navadam starejše generacije in tako neposredno vplivajo tudi na spremembe v oblačenju. Današnji čas zahteva hiter tempo življenja, nenehno prilagajanje spremembam ob hkratnem iskanju samega sebe v zmešnjavi podatkov, dogodkov in oblik.

Če pogledamo v zgodovino in preučimo posamezna obdobja, zaznamovana z določeno miselnostjo oziroma iz nje izhajajočim stilom, bomo ugotovili, da je vsakršen preobrat povzročila generacija mladih, ko so začeli razmišljati o sebi, se identificirati z okolico ter določati smisel svojega poslanstva. Takšni so bili že hipiji v šestdesetih z lahkotnim načinom življenja in svojim načinom oblačenja, ki vpliva na modo še danes.

Cvetje, opojne droge in brezskrbnost je kmalu nasledil robustni punk, agresija pa je prevladala nad poglobljanjem v svoj svet. Usnje, kovinski gneti in koničasta pričeska so krasili pripadnike uporništv, vsi ti elementi pa so sčasoma, sicer v blagi obliki, pa vendar prešli tudi v uporabno modo ter na modne brvi znanih modnih kreatorjev.

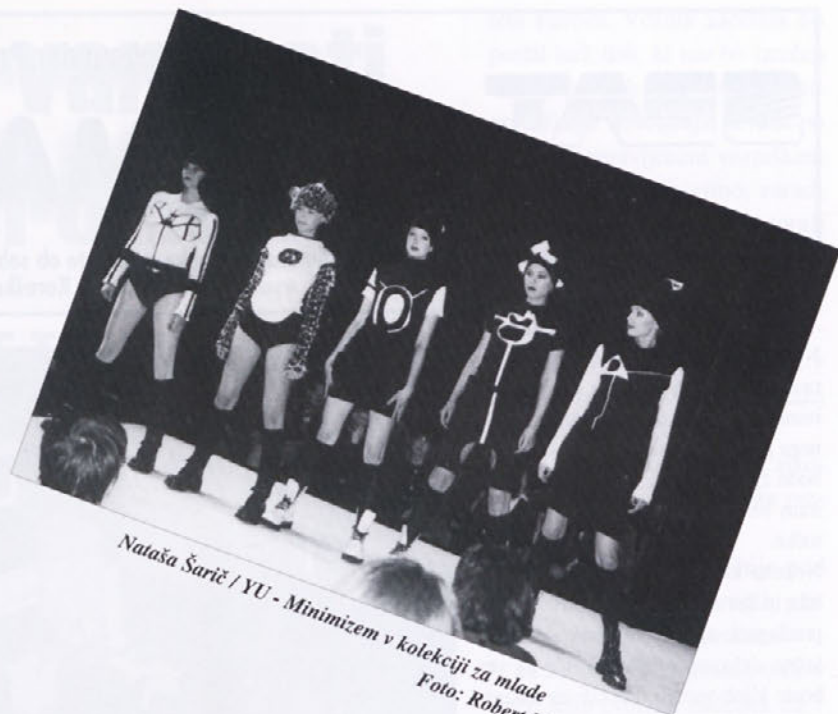
Identifikacijo mladih je skupaj z novo miselnostjo, ki je bila vedno kontraverzna svoji predhodni, omogočala tudi ustrezna zvrst glasbe. Do današnje tehno-rave kulture so se med mladimi pojavili še raznorazni freaki, šminkerji, heavy metalci, rockerji, grungeovci, raperji, hard coreovci..., dokler se vse zvrsti niso začele spet ponavljati vsaj v določenih krogih in nastopati kot neo gibanja, ki pa niso nikoli zaživela v takšni intenzivnosti, kot tista prva. Razlog za to je nasičenost s podatki iz preteklosti in zmešnjava stilov in miselnosti, ki danes obstajajo bolj kot informacije, ne pa kot edini način življenja.

Sanja Gragič

Foto: Robert krajnc

Nataša Šarič / YU - Minimizem v kolekciji za mlade
Foto: Robert Krajnc

Način oblačenja pri mladih slej ko prej pripelje tudi do sprememb na celotni modni sceni v svetu. Veliki modni kreatorji pogosto povzemajo sveže elemente naprednih gibanj, ki se pojavljajo pri mlajši generaciji, in jih estetsko dopolnjujejo v svoj stil. Prehod kulture oblačenja na modne brvi navadno ne ohranja njene prvotne ideologije, njegov rezultat pa je odvisen od načina oziroma vzroka transformacije ideje v novo podobo, ki mora biti sprejemljiva tudi za tiste, ki niso pripadniki gibanja.

Glasba oziroma način življenja, ki se je pojavil v poznih devetdesetih, na nek način vrača posameznika spet k njegovemu bistvu, iskanju lastne identitete, predvsem pa je usmerjen pozitivno in neuporniško. Rave festivali na prostem ali v diskotekah omogočajo samostojen, neodvisen nastop, kakršen je tudi ples. Vsakdo se zabava na sebi lasten način, izraža pa se skozi način druženja in oblačenja. Pisane barve blestijo na oblačilih in pričeskah najudarnejših pripadnikov mlade kulture, ki se v soju reflektorjev in novodobnih ritmov predajajo svojim "filingom". Značilni modni dodatki v obliki očal, kap, čevljev in nahrbtnikov dopolnjujejo njihovo celotno podobo.

Tendence življenja na prelomu tisočletja so usmerjene na višji nivo človekove zavesti, na vseh področjih izražanja iščemo individualnost, spet so cenjene vrednote človeka kot posameznika in ne kot povprečneža v množici sebi čimbolj podobnih. Naraščanje informacij povzroča težnjo po napredku, širjenju znanja, višjim ciljem in dopušča drugačnost, izvirnost in neodvisnost, tudi v oblačenju. Moda devetdesetih postaja vse bolj tolerantna, odpira možnosti za izbiro svojega načina identifikacije in ohranitve lastne estetike. □

SEAT

Piše: Aleksander Praper

AVTOMANIJA

Avtomanijo lahko poslušate ob sobotah ob 9,30
vsakih štirinajst dni na Koroškem radiju.

Novosti iz Ženeve že postajajo resničnost. Pravtako je postal resničnost novi zakon o varnosti cestnega prometa, odslej nam prekrški ne bodo zgolj stanjšali denarnice, ampak nam bodo prinesli tudi kazenske točke.

Nobena kazen ne bo cenejša kot je bila in ker se draži tudi gorivo, vam predlagam: na kolo za zdravo telo (in lačno državno blagajno). Če pa se boste kljub vsemu odločili za nakup avtomobila, morda je prava izbira za vas ravno **Seat Cordoba**, ki smo jo testirali.

V Ženevo sem se skupaj z radijskim voditeljem **Jurijem Brložnikom** odpravil s pomočjo **Intertehne d.n.o.** iz Janeč pri Ravnah na Koroškem, ki mi je pokrila stroške, ter podjetja **Leasing Lampret** iz Slovenj Gradca, ki je posodilo testno Cordobo 1,8 16V SX. Cordoba je v svoji coupe izvedenki pridobila še nekaj športnosti in prestižnejši izgled. Na svojo športno motorizacijo opozori s 15 colskimi litimi platišči s širšimi gumami, izrazitejšimi pragovi, meglenkami in zadnjim spoilerjem. Če to prezrete, boste gotovo čutili oprijem športnih sedežev ali videli merilnike z belo podlago. Občutili boste lahko moč 129 KM pri 6000 vrtljajih in navor 162 Nm pri 4000 vrtljajih iz štiri-valjnega 1781 kubičnega, 16 ventilskega motorja, ki se ga nekateri še spomnijo iz Golfa GTI (foto).

Kaj vam bodo vsi ti konji, če jih ne prenesete na cestišče? Vendar tudi pri tem Cordoba nima problemov, v 2700 kilometrov dolgi preizkušnji se je testna Cordoba izkazala s čvrstim podvozjem in z dobro lego na cesti, zdi se, da ima prav rada ovinke. Malo manj ji ustrezajo avtoceste, kjer se pri visoki potovalni hitrosti motor precej visoko in glasno vrti, kar je posledica športno preračunanega menjalnika, ki bi lahko bil natančnejši. Mimogrede, potovalne

hitrosti niso majhne, kajti testna Cordoba zmore od 0 do 100 kilometrov na uro pospešiti v dobrih 9 sekundah, najvišja hitrost presega nove zakonske omejitve na slovenskih

avtocestah za celih 75 km/h. Sicer pa vam ni treba ravno hitro voziti, da bi vam bila ta Cordoba všeč, kajti v vseh režimih obratovanja motor kultivirano in mirno teče, rad vžiga in se z veseljem zavrti do prekinjevalnika vžiga, za to pa seveda zahteva tudi malo več okrepčila (beri: goriva), kot njegovi manj športni kolegi.

Zavore svoje delo zelo dobro opravljajo. Prostornost v notranjosti je vsaj na nivoju tega razreda, prtljažni prostor pa je prava črna luknja, saj za svojih 455 litrov požre čudeže, kar pričata tudi sliki, posneti ob odhodu iz Švice. Vsa prtljaga na prvi

fotografiji je izginila v prtljažnik, kot bi se zgodil čudež (s pomočjo kombinacij by Alpra & Brložnik). Takšen prtljažni prostor boste tudi potrebovali, kajti avtomobil, ki nas je razvajal z daljinskim centralnim zaklepanjem, električno pomičnimi stekli in ogledali ter klimatsko napravo, je imel kar nesramno malo odlagalnišča v notranjosti. Poleg voznika tudi sovoznika štiti zračna vreča, ki pa mu je prevzela kar cel predal, nadomestila ga je mini polička, na katero ni pametno dati kaj več kot žvečilnih ali kakšnega pisala, ter predal pred voznikom.

Na tem vozilu bi vas znalo nekaj stvari motiti: dodatna merilnika napetosti akumulatorja in tlaka olja v motorju (kot se za športnika spodobi), ki sta ravnotako na beli podlagi, sta nameščena na dnu sredinske konzole (foto), kjer jih je težko opazovati med vožnjo. Moteča je tudi namestitve stikal za pomik električnih stekel in ogledal, ki sem jih ves čas iskal na vratih, kjer večinoma so, ne pa na sredinski konzoli. Velik prtljažnik zahteva svoj davek - preglednost za vozili je nikakešna, ampak tudi tega se da navaditi. Pravtako se morate navaditi dolgih in težkih vrat, ki na ozkih parkiriščih zahtevajo več prostora - cena lepote?

Da torej strnem mnenje: s Cordobo 1,8 16V SX dobite športno naravnano majhen coupe z dobrim motorjem, zavorami, lego na cesti, prostornostjo in opremo. Majhnih napak se boste hitro privadili, s 47 literskim tankom boste lahko naredili med 400 in 700 kilometrov (od načina vožnje odvisno), pri tem pa se bodo štirje potniki s prtljago vred tudi dobro počutili. Seat se je izkazal!

Naslednji Prepih bo s sabo prinesel zgodovino prestižne italijanske znamke Bugatti, katere lastnik Ettore Bugatti je veljal za enega najboljših konstrukterjev na svetu in zelo nenavadnega človeka. Do takrat pa se držite mojega nasveta iz uvoda - se vidimo na kolesih! □

Armaturna plošča: športen priokus

Nov zakon o varnosti cestnega prometa

BODO VIŠJE KAZNI VZGOJNE TUDI ZA KRONIČNE KRŠITELJE PROMETNIH PREDPISOV?

Kdo ve, ali bi, če bi se vsi vozniki zavedali, da so prometna pravila napisana za njihovo varnost, sploh potrebovali strogo kaznovalno politiko za zagotavljanje varnosti v prometu. Slovenski parlament je po petih letih priprav, osnutkov, razprav in zapletov, sprejel Zakon o varnosti cestnega prometa. Doslej sta to področje urejala dva zakona - Zakon o temeljnih varnosti cestnega prometa, ki je veljal kot zvezni predpis, in republiški Zakon o varnosti cestnega prometa. Prvi je bil sprejet že davnega leta 1974 in tako ni mogel stopati v korak s časom, kljub mnogim spremembam, ki jih je doživel.

Prometni strokovnjaki so ocenili, da je bila dosedanja zakonodaja premila in zato neučinkovita, čas pa bo pokazal, ali je moč samo z ostrejšo kaznovalno politiko zmanjšati število prometnih nesreč s tragičnimi posledicami na naših cestah. Korak k sprejemu zakona je gotovo pospešila tudi pot približevanja Evropski skupnosti, kjer v prometnih nesrečah na milijon prebivalcev letno umre 125 ljudi. Pri nas je ta številka mnogo višja, na naših cestah umre letno na milijon prebivalcev okoli 200 ljudi.

Poleg neučinkovite zakonodaje so bili največkrat na udaru tudi sodniki za prekrške, češ da njihova roka pravice prepočasi prelaga spise s kupa nerešenih na rešene, da vse preveč prekrškov zastara,

da izrekajo premile kazni itd. Morda je zakonodajalec ravo zato kar **precej dela preložil na policiste**, ki bodo nekatere prekrške, ki so bili doslej v domeni sodnikov, obravnavali sami in izrekli denarne kazni na kraju prekrška. Tako denimo tistim, ki vozijo skozi rdečo luč v semaforiziranih križiščih, po novem na izrek kazni ne bo potrebno čakati v vrstah pri sodnikih za prekrške. Sodnikom pa so tako ustvarili pogoje za ažurno delo in zagotavljanje smisla novega - "sodobnega" zakona.

Novost so tudi **kazenske točke**, ki jih bodo kot stransko kazen izrekli sodniki za prekrške, poleg glavne kazni, ki pa je lahko denarna ali zaporna. Evidenco kazen-

skih točk bo vodil Senat za prekrške Republike Slovenije, ki bo izdajal tudi odločbe o prenehanju veljavnosti vozniškega dovoljenja. Voznik, ki bo dosegel ali presegel 13 kazenskih točk, pa ne bo presegel 18 kazenskih točk, se bo lahko udeležil posebnega seminarja vadbe varne vožnje v cestnem prometu in po uspešno zaključenem seminarju, mu bo lahko senat za prekrške, enkrat v dveh letih, izbrisal iz evidence 4 točke.

Nov zakon uvaja institut "**voznik začetnik**". To je voznik v prvih dveh letih po pridobljenem vozniškem dovoljenju kategorij A, B ali C in vsak voznik z vozniškim dovoljenjem za vožnjo motornih vozil do osemnajstega

leta starosti. Voznik začetnik bo postal tudi tisti, ki mu bo izrečen ukrep prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja, seveda po ponovno opravljenem vozniskem izpitu. Pa kar pogledjmo, zaradi katerih prekrškov bomo morali **ponovno v avtošolo**:

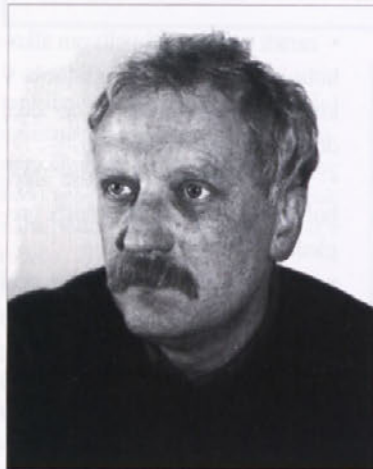
- zaradi vožnje pod vplivom alkohola nad 1,5 promila alkohola v krvi (ne glede na število do tedaj doseženih kazenskih točk)
- zaradi odklona preizkusa alkoholiziranosti ali strokovnega pregleda
- zaradi dokazane vožnje pod vplivom mamil ali drugih psihoaktivnih snovi v organizmu
- za zbranih 18 kazenskih točk v dveh letih (voznik začetnik za 7 točk)
- povzročitev prometne nesreče s koncentracijo alkohola več kot 1,1 promila (2., 3. ali 4. kategorija)

Novost zakona je tudi "**načelo zaupanja**". Udeleženci v cestnem prometu smejo pričakovati, da bodo vsi udeleženci v cestnem prometu in tisti, ki skrbijo za ceste, spoštovali predpise o varnosti cestnega prometa in predpise, ki se nanašajo na ceste. Kadar so udeleženci v cestnem prometu otroci, starejši ljudje, slepi, invalidi in druge osebe, ki niso v celoti sposobne za samostojno udeležbo v cestnem prometu, je voznik motornega vozila dolžan nanje posebno paziti in jim, če zakon tako predpisuje, tudi pomagati.

Premalo je prostora, da bi vse novosti zakona strnili v enem delu, zato bomo o novem zakonu pisali tudi v naslednji številki Prepiha. Do takrat pa lahko odgovore na vprašanja dobite na odprtem telefonu UNZ Slovenj Gradec - 41-807, vsak delovni dan od 16.00 do 17.00 ure, ob sobotah od 09.00 do 12.00 ure. Strokovnjak za promet bo odgovarjal na vprašanja do 09. maja.

Boštjan Polutnik

ALI DOVOLJ CENIMO KULTURNO DEDIŠČINO MEŽIŠKE DOLINE?

Piše: Miroslav Osojnik

Kulturna dediščina je tisto področje materialnih ostalin in spoznavnih, intelektualnih virov, na katere je vsak narod najbolj ponosen. Če obiščete Pariz in ne vidite Louvra, Montmartra in Elizejskih poljan, - če obiščete Dunaj in ne vidite Pratra in Sch(nbruna, - če obiščete Prago in ne vidite Hradčanov in Karlovega mosta, potem niste videli ničesar!

V resnici prav vsi vemo, kaj pojem iz naslova predstavlja, pa vendar se velika večina v življenju obnaša, kot da je Mežiška dolina urejena in prirejena zgolj za potrebe ene same generacije. Ponekod na Slovenskem (npr. Idrija, Ptuj, Velenje, Celje...) je zavest o kulturni dediščini že tradicionalna in trdna, pri nas pa se ne moremo več pohvaliti s to vrlino. Mežiška dolina se kljub od strokovnjakov potrjenim merilom, ki jo glede kulturne dediščine uvrščajo zelo visoko, čisto preprosto ne znajde.

Resnici na ljubo je treba povedati tudi to, da naši občini, veliko posameznikom in nekaterim združenjem sploh ni vseeno, kaj bo z dediščino naše doline. Pojdimo lepo po vrsti in pogledimo, kaj ni prav!

Koroški muzej na Ravnah (prej Delavski muzej) že več kot štirideset let ohranja premično kulturno dediščino, jo s terenskimi delom zbira, dokumentira, hrani, zaščiti pred propadanjem, preučuje in predstavlja javnosti v stalnih zbirkah in na priložnostnih tematskih razstavah. Da lahko muzej vse te naloge uspešno

opravlja, mora imeti primerne pogoje. Za ureditev takih pogojev pa je potreben denar, ki ga občina, ki muzeju zagotavlja le sredstva za plače in minimalne materialne izdatke, preprosto nima dovolj. Za poravnavo realnih materialnih stroškov (od ogrevanja in elektrike, prek nujno potrebnega fotografskega materiala in opreme, zaščitnih in restavracijskih sredstev, do higienskih pripomočkov) pa si morajo potreben denar prisluziti njegovi delavci z vodenjem po muzejskih zbirkah in dislocirani enoti na Preškem vrhu.

Nekateri gospodje svetniki vidijo vsak tolar, ki ga po njihovem mnenju muzej lahko pogreša, oči pa si zatiskajo pred dejstvom, da v pomladanski in jesenski sezoni trije strokovni delavci Koroškega muzeja vodijo skupine tudi po cele dneve (sezona pa traja skoraj pol leta!), da lahko ob sklepu leta občini predložijo poslovno poročilo, ki med drugimi opravljenimi reči omenja tudi za našo občino neskromno številko 19.000 obiskovalcev. Ali se tudi v teh dejstvih ne skriva naš odnos do kulturne dediščine!!!

Tudi knjiga je dragocen del naše kulturne dediščine. Kje je že tisto davno leto 1455, ko je Johannes Gutenberg, potem ko je poskusil ulivati črke iz kovine, iz njih sestavil najprej vrste in potem strani, natisnil svojo znamenito "42-vrstično biblijo"! Od takrat naprej živi knjiga med nami in dejavno opravlja svoje poslanstvo v vseh deželah sveta. Res je, da so ponekod že pred leti dosegli tako raven shranjevanja znanja in informacij, da se poslužujejo mikrofilmske tehnike; taka je tudi vizija sodobnega bibliotekarstva. Gotovo pa je, da bo za našo in tudi za dobršen del srednje in manj razvitih dežel še dolgo časa ostala knjiga eden izmed najbolj priznanih hraniteljev in posredovalcev znanja, idej in informacij, javne knjižnice pa bodo s svojimi najpomembnejšimi delovnimi sredstvi stregle bralcem, uporabnikom njihovega gradiva.

Ali lahko potem štejemo za resno izjavo gospoda svetnika, ki je ravnateljici Koroške osrednje knjižnice lani nekoč povedal nekako takole: "Ne govorite mi, da zaradi tega, ker je ravnski grad v klavnem stanju, ne morete izposojati knjig!" In gospa ravnateljica mu je jasno in glasno odgovorila nekako tako: "O, ne! Mi bomo knjige lahko izposojali tako dolgo, dokler se grad ne bo podrł..."

Tako knjige v gradu kot grad Ravnice sta naša kulturna dediščina...

Naš kraj je nekdanji gostilniški udeležence mednarodnega kiparskega simpozija FORMA VIVA. V sedmih simpozijih smo na Ravnah ponudili gostoljubje tridesetimi umetnikom iz petnajstih držav. Akcija se je spočela leta 1964, sklenila pa leta 1989. Širokemu srcu in posluhu vodilnih železarniških ljudi gre zasluga, da so bila ta srečanja uspešno izpeljana in da so se umetnine iz jekla in železa zlele s krajem. Železarniški delavci so bili tisti, ki so umetnikom pripravljali primeren material za umetniško obdelavo in jim pomagali na deloviščih, umetniki pa so se krajanom oddolžili tako, da so dragocene skulpture ostale za zmeraj vkomponirane v arhitekturo podoba njihovega mesta in nekaterih sosednjih krajev.

Nekaj časa ljudje za to obliko umetnosti niso imeli pravega posluha, otroci pa so si umetnine takoj prisvojili in se igrali ob njih in na njih. Gospod Marjan Kolar nas je že takrat v Informativnem fužinarju večkrat spraševal, ali res znamo ceniti te umetnine, ki "predstavljajo za našo dolino neprecenljivo umetniško vrednost, saj kažejo presek svetovnega modernega kiparstva v zadnjih tridesetih letih". In če se spomnimo, da je bilo sredi predlanskega leta v Večeru objavljeno, da bi neki naš gospod svetnik mirne duše likvidiral polovico skulptur; pa če se še spomnimo, da je plastika umetnika iz Portugalske, gospoda Waldemarja D'Oreya iz Lizbone, na Čevovju preprosto izginila; vsi pa niti ne vemo, da po predstavitvi z ravnske nove pošte nihče natančno ne ve, kje je umetnina gospe Rene Rusjan iz Ljubljane, ustvarjena leta 1989, - potem je bil res skrajni čas, da je občinska oblast na Ravnah končno s primernimi barvami obnovila skulpture, jih s sklepom prenesla pod okrilje Koroškega muzeja na Ravnah in poskrbela za prva zagonska sredstva za izid primerne propagandne zloženke, ki bo gostom, ki se jim bo korak ustavljal tudi v naši dolini, predstavila te dragocene skulpture v sliki in besedi!

Prav tako tudi še ni preteklo veliko časa, odkar je "nogometni lobi" na Prevaljah dobesedno čez noč porušil in odstranil dragocene ostanke enega izmed nekdanjih prevaljskih plavčev. Samo ena noč je bila dovolj, da je šel po zlu dragocen spomin na trpljenje in delo naših pradedov in dedov, ki so delali še po nehumanih "prevaljskih postavah". Opozorila delavcev Koroškega muzeja in Zavoda za spomeniško varstvo iz Maribora so bila bob ob steno, dnevnik Večer pa je

vestno registriral naš "nekulturni" utrip. Tu je potreben komentar! Če se bodo Prevaljčani odločili za lastno občino, so si s to "akcijo" uničili dragocene zametke krajevnega muzeja. Sedež bodoče občine bi moral biti hudo ponosen na to, da bi lahko imel lasten muzej ali pa vsaj muzejsko zbirko, ki bi obiskovalcem kraja pokazala tudi del utripa Prevalj v preteklosti. Pa četudi se morda na Prevaljah ne bi odločili za lastno občino, bi morali tistega usodnega dne vseeno biti bolj modri in preudarni in zelo tenko pretehtati vsak "za" in vsak "proti", saj se tak objekt da navsezadnje tudi prestaviti na najbolj primerno lokacijo. Tako bi lahko tudi vsi navdušeni obiskovalci prvotnega srečanja na Prevaljah imeli pred tekmo ali po njej priložnost, da si ogledajo znamenito železarsko "relikvijo" iz časa, ko so fužine na Prevaljah bile za več korakov pred takrat še skromnimi in ponižnimi Thurnovimi guštanjskimi kovačijami...

Primerov podobne "zlorabe" ali nepravilnega odnosa do naše kulturne dediščine je seveda še več. Omenjamo le najbolj zlovesče primere malomarnosti in skrutitve spomenikov naše preteklosti. Res je tudi, da si veliko posameznikov in združenj že dolgo prizadeva in skuša ohraniti drobna in večja bogastva naše doline. Ne samo ravnski muzej in naša osrednja knjižnica, ne samo zbiralci-ljubitelji, tudi turistična zveza in društva v dolini delajo v pravi smeri. Tudi firma A.L.P. Pecca skupaj z mežiškim rudnikom in drugimi soustanovitelji v zadnjih mesecih uspešno uravnava ton prizadevanj in želja cele doline in organizirano vodi skupine mladih in odraslih obiskovalcev v "Park kralja Matjaža". V svojih perspektivah "Izleti v park kralja Matjaža" in "Zima v parku kralja Matjaža" ponujajo po šest zanimivih programov.

Rudnik svinca in cinka Mežica v zapiranju je sredi decembra 1996 ponudil turistom lepo zloženko, s katero vabi stare in mlade na obisk "svinčene in cinkove poti stoletij prelitega znoja in žuljev" v podzemlju Pece. Vsa ta prizadevanja bodo, če bodo dosledna in uglašena na pravilno sozvočje vseh, ki v teh akcijah sodelujejo, res rodila prave in žlahtne sadove. Tem prizadevanjem pa bo morala tenko prisluzniti tudi vsakokratna oblast v vseh občinah naše doline. Le tako in samo tako se nam v prihodnje ne bo treba več bati za našo kulturno dediščino. Vsa prizadevanja, ki bodo nasprotna tej rdeči niti, pa bodo našo dolino še bolj nepopravljivo in še bolj trdo potisnila čez tisto usodno črto, ki deli dan od noči. Ali si tega res želimo? □

IZBERI ŽIVLJENJE

Piše: Avguštin Raščan

V zarji tretjega tisočletja je napovedana prva sinoda Cerkev na Slovenskem. Škofje, duhovniki, redovniki in redovnice, pastoralni delavci, člani župnijskih pastoralnih svetov in drugih skupin bodisi v škofijskem ali župnijskem merilu, kakor tudi razne organizacije, posamezniki in vsa slovenska javnost naj bi skušali najti "skupno pot" v prihodnost, kar beseda "sinoda" pravzaprav pomeni. Odprli naj bi vsesplošno razpravo v Cerкви na Slovenskem in v slovenski družbi o tem, kaj podpira in vzpodbuja življenje iz vere in kaj ga duši oziroma hromi. Razprava naj bo priložnost za kulturni dialog, ko se med seboj poslušamo in si prisluhnemo.

Tajništvo sinode, ki ga vodi dr. Ivan Štuhec in ima sedež v Ljubljani, Krekov trg 1, je izdalo brošuro z naslovom Izberi življenje in podnaslovom Odprta vprašanja za pogovor o sinodi na Slovenskem. To brošuro je dobila skoraj vsaka katoliška družina v Sloveniji in jo je na župnijskih uradih še mogoče dobiti. Prav gotovo moremo vsi - takšni ali drugačni in različno misleči - izrabiti ponujeno priložnost ter kritično in seveda dobronamerno spregovoriti o sedanjem stanju Cerkev na Slovenskem. Brošura ponuja veliko najrazličnejših izzivov in tudi konkretnih vprašanj. Naj omenim samo nekatera:

V čem me krščanstvo utesnjuje oziroma osvobaja? Kakšna je moja podoba Boga? Kakšno podobo Boga posredujejo današnji oznanjevalci (verouk, pridige)? Katere težave ali ugovore imam v zvezi s Cerkvijo v preteklosti in sedanjosti? Zakaj je Cerkev večkrat samo bogoslužni servis, duhovnik pa izvrševalec skrivnostnih dejanj? Kaj vas najbolj moti v pastoralno - liturgičnem delovanju ali (ne)enotni praksi med duhovniki? Kako bi se morala Cerkev še organizirati, da bi bolje služila tistim, ki njeno pomoč potrebujejo? Ali menite, da imate možnost opozarjati na napake in probleme v Cerкви? Kako doživljate slovenskega duhovnika, redovnika, redovnico? Kje vidite glavna nasprotja med moderno družbo in Cerkvijo? Kako si predstavljate gmotni položaj Cerkev v Sloveniji? Na prvi pogled so to zelo neverjetna

vprašanja, ki bi jih še hotela in zmogla slišati uradna katoliška Cerkev oziroma sam njen vrh. Ali torej smemo iskreno upati, da želi slovenska Cerkev z napovedano sinodo odpreti vrata in okna Svetemu Duhu, ki veje kjer sam hoče?

Priložnost gotovo imamo, da prispevamo svoje lastno videnje k podobi slovenske Cerkev v tretjem tisočletju. To moremo storiti znotraj domače župnije, kakor tudi neposredno s svojim pismom Tajništvu sinode na že omenjeni naslov. Glede na številna pisma bralcev v naših časopisih o Cerкви, nadškofu, škofih, duhovnikih, gozdovih in drugem bo tajništvo dobilo precej pošte. In prav je tako. Želeti je namreč, naj Cerkev raste iz korenin, to je od spodaj, ne od vrha, če hoče biti zares posredovalka odrešenja.

Redke so priložnosti, ki bi znotraj pogosto okostenelih cerkvenih struktur odpirale prostor novemu in svežemu. To napovedana sinoda vsekakor je. Ali jo bomo znali in hoteli izkoristiti, ali pa bomo sinodo podpirali s figo v žepu in bo vse ostalo tako kot je, torej po starem?! Po starem gotovo pomeni slabo, kajti nove razmere zahtevajo novo govorico, ki bo razumljiva. Cerkev mora preseči pogosto zatekanje v moraliziranje, dogmatiziranje in sklicevanje na avtoriteto ter v novi evangelizaciji - oznanilu evangelija - gojiti čut za občudovanje in odprtost do najglobljih skrivnosti človeka in Boga. Na svojem pastoralnem obisku v Sloveniji je tudi

sam papež spregovoril o tem, ko je dejal: "Evangelij ni nikoli oznanjen enkrat za vselej ... Vsaka krščanska generacija se mora sama ponovno odločiti za krščanstvo" (Janez Pavel II., Govori v Sloveniji, 22).

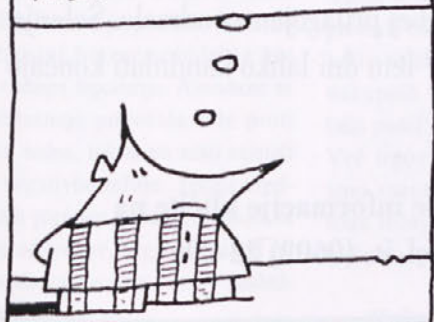
O neprepričljivi in nesodobni govorici slovenske Cerkev govori tudi zelo veliko nepoznavanje osnovnih pojmov o krščanstvu, ki je več kot očitno ne samo zunaj Cerkev, ampak v Cerкви sami in celo pri tistih, ki o njej javno pišejo ali govorijo. Naravnost neverjetno je, koliko naivne nevednosti nam ponujajo celo nacionalni časopisi in elektronski mediji, da ne govorimo o "strokovnjakih", ki o Cerкви vedo več in bolje od papeža samega. Človeku gre pristrčno na smeh, ko nam hočejo soliti pamet tisti, ki cerkvenega praga že desetletja niso prestopili in gojijo podobo Cerkev, ki v resnici ne obstaja. Želeti je torej več luči vsepovsod, da bi bila odločitev Slovencev in Slovenek "za življenje" lažja in pogumnejša.

V posebni molitvi, ki jo verniki molimo za uspeh sinode, kličemo: "Živi Bog, studenec življenja in ljubezni! Cerkev na Slovenskem je na pragu tretjega tisočletja začela pripravo na sinodo z geslom: Izberi življenje! Naj se vedno odločamo zate, ki si življenje ljubeči Gospod". Geslo "Izberi življenje" gotovo pomeni za vse nas izziv in klic k večji strpnosti, mirnejšemu sožitju in sodelovanju za prijaznejšo prihodnost. Zato je še kako pomembno, da se nas dogajanja na sinodi in okrog nje tako ali drugače dotaknejo. □

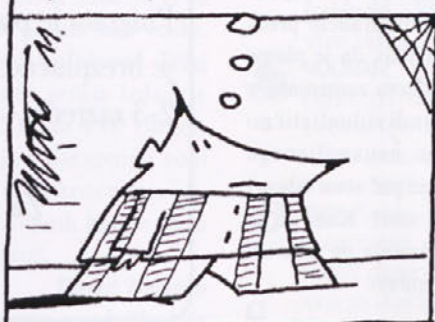
PIZAMARJI

Bor Zupančič

Toliko grehov mi leži na duši!!!

Neizogibno moram k spovedi!

Molilnica

Danes KARAOKE!

Titanik še zmeraj pluje

Piše: Dobran Juričan

Ko so barbarski predniki pripovedovali svojim sinovom o bojnih pohodih, ugrabitvah tujih žena in plenjenjih, so hkrati utrjevali predstavo, da je vsa lastnina nujno tatvina in vsak plenilski pohod junaško in epsko dejanje. Seveda so bili plenilci izvrstni vojščaki, saj so se preživljali skorajda izključno z vojskovanjem. Svoje črede goveda pa so obvladovali kar z za ropanje namenjenih konjev, zato so večinoma kruti in brezkompromisni morilci sloveli tudi kot nomadski živinorejci.

Kljub svoji barbarski naravi so med člane plemena vsak vojni plen razdelili na enakopravne deleže. Izogibali so se delitvi odvečnega deleža (lahko bi mu rekli dobiček), ki so ga raje žrtvovali bogovom oziroma totemu ali pa so ga uničili. Kakorkoli necivilizirani so že bili, so vseeno smrtno resno spoštovali svarilo svojih praočetov o ohranjanju skupne identitete in enakosti napram razdoru in razbitju plemena. Zato se je le redkokdaj primerilo, da je najbogatejši ali najmočnejši med njimi zasedel poglavarstvo mesto. Privilegirana pozicija vodje plemena je smela pripadati le modrim starešinam ali pogumnim strategom. Čast prejeti vzvišeno pozicijo in postati srce in glava plemena, "kralj", je bila resna in odgovorna zadeva. Vsekakor pa je mejila že na mistiko, ki se je ovila okrog karizmatičnega izbranca.

Po nekaj tisoč letih, v postmodernem, postindustrijskem in ne vem kakem še obdobju, je človeštvo po zaslugi "televizionarjev" dobilo samooklicanega kralja, živečega nekje na Divjem zahodu. Moderni ritual kronanja je narekoval, da je počaščenec namesto krone na glavo prejel pozlačen kipec v roke. Novega izpostavljenca pa smemo opisati kot bradatega moža srednjih let, po prvem vtisu potencialnega karizmatičnega modrijana z manjkom družabne pretanjenosti in lepega vedenja.

Kralj je vso famo razbilinil že v trenutku, ko je stopil stopnico višje kot vsi ostali in prav po opičje zavpil: "Jaz sem kralj!". Rumeni kipec je dvignil visoko nad svojo glavo. Občinstvo pa je burno aplavdiralo njegovi inavgruaciji. Po natančno predvidenih sekundah se je napis: ploskajte! končno izbrisal z zaslona. In po nekaj uzorpanih vzklkih je kralj s spremstvom neslišno izginil v zakulisje.

Dobro. Človek, za nekatere sicer velik v svojih filmanih sličicah na traku in za kamero, a majhen v svojih besedah, je, kot ste verjetno že ugotovili, režiser Titanika. Njegovo vzneseno kričanje mu lahko mirno oprostimo. Čeprav zrelih srednjih let se pač ni uspel obvladati. V bistvu bi se prav vsakdo na njegovem mestu drznil izkazati podobne kraljevske apetite. Zato je tovrstno ustenje popolnoma razumljivo in na nek način vredno, da se ga presliši. Žal se prigoda z obrobja titanskega pompa še nadaljuje. Glavni krivec za spektakel leta se še v drugo povzpne proti fiktivnemu tronu, po že drugi kipec. A... tokrat zahteva minuto molka za vseh 1500 nesrečno umrlih potnikov potopljene ladje. Pesunljiva gesta. Ne mine 20 sekund, ko isti glas pozove svoje podanike: "In sedaj žurajmo do jutra!"

Zahodna civilizacija se iz zgodovine prednikov ni veliko naučila. Če pa že, je pobrala samo nekaj osnovnih prijemov in jih sofisticirala. Mentaliteta sodobnega človeka torej še na prehodu v tretje tisočletje funkcionira na podobnem duhovnem nivoju kot pri predatorskem in neciviliziranem predniku. Le s to razliko, da je pleme kot najvišja vrednota zamenjana z idealom individualistično egoističnega in neusmiljenega dvoičnega. Vse je pač stvar (show) businessa, tudi smrt. Kam pa le pluje naša civilizacija pa tako ali tako ni več pomembno. □

Ljudska univerza
Ravne na Koroškem
Prežihova 24

Programi za pridobitev izobrazbe v šolskem letu 1998/99

1. Fakulteta za šport (2. stopnja)

Pogoji: 1 stopnja

Vsa predavanja in izpiti so na Ravnah!

2. Srednja šola - ekonomsko komercialni tehniki

Pogoji:

a) končana osnovna šola (šolanje traja 4 leta)

b) končana triletna šola (šolanje traja 2 leti)

Za ta program še ugotavljamo interes za morebitno izvedbo programa.

3. Osnovna šola

Ni pogojev

Program je posebej prilagojen za odrasle. Šolanje je brezplačno. V letu dni lahko kandidati končajo 2-3 razrede.

Za vse informacije kličite na
tel.št. (0602) 22-296

HOROSKOP

Maj 1998

OVEN: Večina predstavnikov tega ognjenega znamenja bo še naprej nizala upehe - od besed k dejanjem bo vaš moto. Takorekoč nobenih zvezdnih ovir ni na majskem nebu. Zaletavost bo manj poudarjena, bolj pa modro in iznajdljivo razpletanje drobnih in večjih problemov. Če boste vpregli še kanček diplomacije, so vam odprta vsa vrata, tudi tista k skritim zakladom.

BIK: Energetsko podprti s Soncem in Marsom v vašem znamenju se boste včasih počutili celo preganjani, ne da bi vedeli, od kod prihaja in kam naj usmerite ta impulz. Več boste stori li za druge kot zase - nenadoma bo toliko prijateljev in znancev potrebovalo vašo pomoč. Če boste pri tem iskreni in ne preveč muhasti, se vam bo obrestovalo.

DVOJČEK: Vaši uspehi so še naprej povezani z drugimi - z njihovo podporo in zaupanjem. Zvezde vam zagotavljajo uravnoteženo delovanje in razmišljanje, poudarjajo pa predvsem družbeni položaj, prijateljstvo in sočutnost z zapostavljenimi. Prav zaradi zvezdnega ravnotežja pa ni razlogov, da bi se med zapostavljenimi znašli tudi sami.

RAK: Tudi Rakom so zvezde naklonjene, seveda to samo po sebi še ničesar ne jamči, omogoča pa, da ne boste po vsakem uspešnem koraku stopili še dva nazaj. Zastavljajte si jasne cilje, da vas ne bodo drugi preglasili s svojimi nakanami. Prav s prijatelji lahko namreč zdaj največ dosežete, pa naj gre za študij, ugled ali družabni užitek.

LEV: Vzbuja te vtis in ste najbrž tudi sami prepričani, da stopate z usodnimi koraki. Morda vam bo maj res prinesel kakšno življenjsko presenečenje, najverjetneje pa bo napredek šel v pričakovano smer - stopnička navzgor v karieri, naposled ste vanjo investirali veliko znanja. Le sem usmerjajte energijo, saj je ta čas nimate nič preveč.

DEVICA: Tudi vi poznate zavist in maja se lahko na vašem vrtičku razraste kot plevel. Reagirajte lahko seveda vsaj na dva načina - da še naprej zavirate drugim in se naučijete pelina ali pa - da zavirate rokave in se podprete z novim znanjem, ki vam bo povnilo nekoliko omajano samozaupanje. Tretji način je le trenutni obliž - nihče ne bo namreč več kot enkrat vaš služabnik.

TEHTNICA: Lahko da boste te dni imeli več opravka z medicino, tudi če - niste zdravnik po poklicu. Nič hujšega vam ne kažejo zvezde - lahko gre za daljne in posredne opravke. Je pa ta čas skrb za vaše zdravje nasploh poudarjena in podprta z dobrimi zvezdnimi vplivi. Edino svarilo - ne pretiravajte niti v dobrem niti v slabem in ne komplicirajte.

ŠKORPION: Maj bo za vas osebno eden od najtoplejših mesecev - raznežili se boste ob nepričakovanih srečanjih in se predajali pustolovskim instinktom, pri delu boste komunikativni in okretni, v najslabših trenutkih pa tudi napadalni, saj se vam lahko v tako pestrem in spremenljivem obdobju kdaj pa kdaj prikrađe tudi občutek, da vam je zmanjkalo tal pod nogami.

STRELCE: Čustveno kamrico, ki je za Strelce že dalj časa malo manj ogrevana, boste maja začeli zavestno odpirati. Zakaj bi bili navezadnje tako strogi do sebe in drugih. Na prvem mestu pa še naprej ostajata dom, prav prijetno se počutite med svojimi, in delovne obveznosti, ki jih zvezde prav zdaj močno podpirajo.

KOZOROG: V vseh pogledih se boste odtalili in se samozavestno prepustili življenjskemu toku. Dom in družino pa boste kljub sproščeni razpoloženju še naprej skrbno nadzirali. Dom bo tudi izhodišče in cilj vaše radoživosti in čustvene podjetnosti. Sodelavce boste razveseljevali z drobnimi domiscinami, srčne zadeve pa reševali z velikim zamahom.

VODNAR: Dobro in slabo razpoloženje boste pokazali predvsem doma. Vaši bližnji bodo najbrž komaj sledili vaši aktivnosti: radi bi namreč čimprej spremenili, predvsem pa olepšali in razširili dom. Morda boste celo prodajali ali zamenjevali. Vse to pa so le trenutne zvezdne spodbude. Če jih ne uresničite, boste pač kmalu pozabili nanje.

RIBI: Zvezde vas še naprej "razvajajo", kar seveda ne pomeni, da ste neaktivni in nesamostojni - ravno nasprotno: sami sebi ste najboljši zastopnik - samozavesten, prijazen in umiren, v finančnih poslih preudaren, v vseh vrstah komunikiranja pa iznajdljiv in korekten. Gre za imenitno obdobje, ko vi vodite življenjsko "igro", te izkušnje pa vam bodo ostale za zmeraj.

Največ dela so imeli z delnicami Leka in Krke, zelo veliko pa se je trgovalo tudi z delnicami Radenske ter Petrola. Tečaj Krke je sprva padel pod 31000 tolarjev, nato pa je začel počasi rasti. Kmalu je vrednost delnice preseгла 32000 tolarjev, in nato tudi 33000 tolarjev. Zelo veliko zanimanja pa je pokazala borzna hiša, ki kupuje delnice Radenske. Od prvega pa do dvajsetega aprila je tej borzni hiši uspelo pridobiti več kot 1% vseh delnic Radenske, ta odstotek pa z upoštevanjem marčevske aktivnosti presega 5 odstotkov, z nadaljevanjem pa bodo kmalu dosegli 10 odstotkov. Sicer pa je podjetje objavilo tudi lanskoletne rezultate. Družba je poslovala pozitivno, dosegli so dokaj velik dobiček (z upoštevanjem stroška dodatnih davkov na ledeni čaj), cena na borzi pa je lahko nekako odraz tega. Toda vseeno se lahko vprašamo, kdo ima tako veliko naročilo. Lahko so to tuji investitorji, lahko je to domače konkurenčno podjetje, lahko je to podjetje samo, ker skuša oblikovati sklad lastnih delnic, lahko so to investicijski skladi ali pa kdo drug. Rezultat je vsekakor ta, da je tečaj porasel iz 1680 tolarjev na skoraj 2400 tolarjev, trenutno pa se vrednost delnice nahaja v območju 2250 tolarjev.

Nekaj presenečenja smo bili deležni tudi pri delnicah ajdovskega Fructala, ki je objavil finančne rezultate poslovanja za minulo leto. Podatek o porastu čistega dobička za skoraj polovico glede na leto 1996 je tečaj takoj pogнал proti nebu. Tečaj delnice je v dobrem tednu zrasel s 1460 tolarjev na 1713, trenutno pa se z delnicami trguje 50 tolarjev nižje.

Pri trgovanju s kratkoročnimi vrednostnimi papirji je prišlo do večjih sprememb, in sicer je tečaj nakupnih bonov padel za več odstotkov. Vzrok je bila seveda inflacija, ki pa pretekli mesec ni bila tako velika, kakor so nekateri pričakovali. Tečaj nakupnih bonov sedem izdaje je tako padel iz 5000 na 4000 tolarjev. Več trgovanja z nakupnimi boni smo zaznali proti koncu meseca, toda tečaj nakupnih bonov se ni bistveno spremenil.

*Tomaž Tomazin
Ilirika Borzno-posredniška hiša*

ILIRIKA

ODKUPUJEMO DELNICE:
GORENJE VELENJE G in B, PETROL B,
KRKA B, SAVA KRANJ G in B, RADENSKA B,
PIVOVARNA LAŠKO in UNION G in B,
JUTEKS ŽALEC G, B in D, HELIOS B,
CEMENTARNA TRBOVLJE G, B in C.

● Prodajamo delnice na borzi

Slovenj Gradec, tel.: 0602 429-08
Ljubljana, tel.: 061 125-80-74

Borzni komentar

Mesec je ponovno naokoli, večina delničarjev pa se lahko veseli, saj so tečaji večine vrednostnih papirjev na višjih nivojih kakor konec marca. Toda vseeno smo mesec začeli z nekakšnim negativnim trendom. Lahko bi rekli, da vsak mehurček nekoč počí, tudi borzni, kar se je poznalo na borznem indeksu, ki je padel za skoraj 100 točk. Toda kljub padcu se potencialni kupci niso ustrašili, saj so se razmere do konca prvega tedna v aprilu popravile.

V drugem tednu aprila smo bili obveščeni o uspešnem sprejemu delnic pooblaščenega investicijskega sklada Modra linija na izvenborzni trg C. Pričakuje se, da bo možno z delnicami trgovati že do začetka maja, vodstvo Pid-a pa je za letošnje obljubilo dividende. Z delnicami Kompas Sklada večjih premikov ni zaznati, saj se tečaj konstantno giblje okoli 175 tolarjev, več gibanja pa smo zaznali pri delnicah Vipe Invest Nanos. Tečaj omenjenih delnic niha vse od 500 tolarjev pa do 700 tolarjev.

Po velikonočnih praznikih je aktivnost na borznem trgu nekoliko upadla, kar se je poznalo tako na vrednostni borznega indeksa kot tudi obsegu trgovanja. Aktivnost se je občutneje povečala šele proti koncu tedna, takrat pa smo zaznali tudi negativne težnje. Tečaji vrednostnih papirjev so namreč padli za nekaj odstotkov, negativni trend pa je nadaljeval svojo pot tudi v naslednjem tednu.

Prekrasno darilo ravenških odbojkarjev ob letošnji 70. obletnici

FUŽINARJU PRVIČ NASLOV DRŽAVNEGA PRVAKA

Kot da še ne moremo prav dojeti, da je to res! Odbojkarjem Fužinarja je uspel velik podvig. Na tretji finalni tekmi končnice državnega prvenstva so na gostovanju v Novi Gorici ugnali branilce naslova in štirikratne državne in pokalne prvake, odbojkarje Salonita Anhovo s 3:0.

Kaj si lahko želimo še več, kot to, da so Fužinarjevi odbojkarji letos, ko na Ravnah praznujemo 70-letnico igranja odbojke, darovali Koroški kar dve "kroni". V vetrinah kluba sta obe letošnji lovoriki, naslov pokalnega prvaka Slovenije in prvič tudi naslov državnega prvaka. Tega se zagotovo niso nadejali niti največji optimisti in vneti privrženci odbojke na Koroškem. Prvič v zgodovini ravenske odbojke je namreč prišel šampionski naslov v roke "železarjev".

To bi kazalo posebej proslaviti, čeprav je ravenska odbojka že v preteklosti doživljala svetle trenutke. Že v nekdanji Jugoslaviji smo imeli v posameznih obdobjih odlične ekipe, toda prav na "streho slave", se našim odbojkarjem in odbojkaricam nikoli ni uspelo povzpeti. Napovedi, da bodo Ravenčani z okrepljeno ekipo, v kateri ob kapetanu Vukoviču igra kar pet reprezentantov, kandidati za mesto pri vrhu v letošnjem prvenstvu in trd oreh prvemu favoritu, odbojkarjem Salonita iz Kanala, so se pričele uresničevati že v uvodnih tekmah jesenskega dela prvenstva. Klusko vodstvo, na čelu s predsednikom dr. Darkom Iglarjem, trenerjem Brankom Golobom, tehničnim vodjem Marjanom Kokolom, pa Matijo Verbičem, Robijem Stoparjem in drugimi odborniki, ter seveda ob pomoči generalnega sponzorja Metala Ravne, si je zadalo ambiciozne načrte. Kmalu je bilo vidno, da so dosegljivi, saj so Ravenčani gladko premagovali vse svoje nasprotnike, tudi Salonit in Maribor Gradis, ter osvojili naslov

Veselje po zmagi je bilo nepopisno

Foto: FPA

jesenskega prvaka. Takoj zatem so v finalu pokalnega tekmovanja premagali Kanalce - in prvi cilj je bil že dosežen.

Drugi del prvenstva v 1. A ligi, ko je šlo zares, ko je bila za uvrstitev v finale končnice državnega prvenstva odločilna vsaka točka, vsak niz, našim ni šlo najbolje. Po nesrečnem porazu doma proti Salonitu s 3:2 so izgubili še v Mariboru in nato znova v gosteh s Kanalci, toda kljub temu zbrali dovolj točk za osvojitve 2. mesta na lestvici. Tako so Primorci štartali v play-off s prve pozicije in imeli določeno prednost domačega "terena". Naši odbojkarji so bili kljub temu zadovoljni. Cilj so dosegli, to je uvrstitev v finale državnega prvenstva. Vendarle pa so imeli dodaten motiv, da se poskušajo "ovenčati" še z drugo "krono", zato so lahko v zaključne boje krenili dovolj sproščeno.

Dodatni "ples" odbojkarjev Salonita in Fužinarja se je pričel s presenetljivo zmago varovancev trenerja Goloba v Novi Gorici, kar je pomenilo, da imajo Ravenčani zgodovinsko priložnost, da si priigravo laskavi naslov državnega prvaka. Treba je bilo le še zmagati na Ravnah in naloga bi bila opravljena.

Korošci smo si zares veliko obetali od druge finalne tekme. Vse je bilo v nedeljo, 19. aprila, pripravljeno za slavlje, vse je bilo v dvorani OŠ Prežihovega

Voranca v znamenju velikega spektakla. Nabit polna dvorana, kljub temu, da je tekmo prenašala nacionalna televizija, godba na pihala, podelitev priznanj najboljšim športnikom občine, skratka, vse je bilo v pričakovanju velikega dogodka.

Toda računica se tokrat ni izšla. Izkušeni gostje so se z zmago 3:1 nad domačimi odbojkarji oddolžili za poraz pred tednom dni. Pomembnost srečanja je "povzila" Fužinarjevo šesterko. Preveč so se zavedali, da so na pragu velikega uspeha in zaigrali nesproščeno, slabše kot zmorejo. Rezultat v dvobojih je bil tako izenačen, toda upanje v igralcih Fužinarja, njihovem vodstvu in v navijačih je še tlelo.

In res so fantje uspeli! V novogoriškem "balonu" so pred blizu tisoč gledalci znova premagali Salonit in kapetan Mijo Vukovič je ponosen visoko dvignil osvojeni pokal, iz stoterih grl navijačev s Koroške pa se je zaslísal refren Fužinarjeve himne "Mi smo šampioni." In potem, saj veste, stava je stava. Predsednik kluba dr. Darko Iglar in odbornik Alojz Sobočan sta ostala brez svojih "skalпов". Takoj po tekmi so ju Fužinarjevi odbojkarji ostrigli na balin, morala sta držati obljubo. In zgodilo se je, biti najboljši v državi vendarle ni vsakdanja stvar!

In kako se je pričel vzpon sedanje

ekipe. Projekt je bil začrtan nekako pred tremi leti. Takrat so "fužinarji" nastopali še v 1. B ligi pod vodstvom trenerja Goloba, ki se je vrnil iz Doba v Avstriji. Po uvrstitvi v najvišjo ligo je ekipo okreplil reprezentant Matjaž Urnaut. Nekje na polovici prvenstva se je Ravenčanom pridružil še Mijo Vukovič, ki je vrsto let igral v Kanalu ob Soči. Kasneje se je v rojstni kraj vrnil še Rasto Oderlap, ki je dolga leta igral v ljubljanskem klubu. Pred letošnjo sezono sta na Koroško prispela še igralec Olimpije Matjaž Hafner in Salonita Anhovo Gregor Jerončič.

V udarni šesterki sta zaigrala še domačina Jure Kokot in David Slatinšek, medtem ko je imel trener Golob na rezervni klopi še Drevenška, Legana, Toneta, Kotnika in Sobočana. Nekaj igralcev je ravensko ekipo seveda predtem zapustilo, šli so v druge klube.

Že prvo leto nastopanja v 1. A ligi so odbojkarji Fužinarja izpolnili načrt. Z uvrstitvijo na 4. mesto so se uvrstili v evropska tekmovanja. Minula sezona, pa saj veste, se je končala v velikem slogu. Čestitamo!

Seveda je osvojeni naslov veliko priznanje, poplačan je trud igralcev in vodstva kluba. Prezgodaj je razmišljati o tem, kaj vse čaka odbojkarje Fužinarja, najprej v tekmovanju evropskih državnih prvakov in kasneje v novem tekmovalnem ciklusu. Vsekakor bi bilo prav, da bi sedanja ekipa ostala skupaj in da bi jo okreplili še s kakšnim vrhunskim igralcem. Na lovorikah pač ne bo mogoče živeti in ko se bo sedanja evforija stišala, bo potrebno misliti za naprej. Ob 70. obletnici odbojke nas predvsem tradicija zavezuje, da je treba delo v takšnem ritmu nadaljevati. Za napredek v klubu se ni bati, saj za mlade odbojkarje ob vodi odbojcarske šole Branku Golobu skrbijo še priznani trenerji Adi Urnaut, Damjan Pogorevčnik in Franjo Jež.

Ob tokratnem slavju in visoki obletnici odbojke na Ravnah velja izkoristiti trenutke, ko je predvsem čas za čestitke vsem generacijam zaslužnih igralcev in zavzetih funkcionarjev. To pa je tudi trenutek za premislek in pogled v prihodnost, ki ga je treba usmeriti v pravilno naravn korak. Da bi se še nadalje obdržali v vrhu in znova dosegali željene visoke cilje. Odbojka, ta plemenita športna zvrst, si na Koroškem to zagotovo zasluži. □

IVO MLAKAR

PREDSTAVLJAMO KOROŠKE ŠPORTNIKE

PAVLI PORI

Dobrih pet let je, odkar se je Pavli posvetil "kraljici športov" atletiki in sedaj redno vadi pod vodstvom trenerja Koroškega atletskega kluba **Uroša Verhovnika**. Sprva, skromen kot je in nekako sramežljiv, na pogovor z nami sploh ni hotel pristati, češ - kaj boste pisali o meni, ko pa še nisem kaj posebnega dosegel. Nato je le pristal in jezik se mu je "razvezal."

V ravenskem klubu so se vrsto let ponašali s tekači, zlasti srednjeprogaši, saj za razvoj drugih atletske disciplin ni bilo pogojev. Paradne discipline atletov in atletinj koroškega kluba so bile predvsem 800 in 1500 m. Tudi Pavli - katerega je za atletiko navdušil sošolec **Mitja Blagotinšek**, ki je bil tudi sam član KAK Ravne, v klub pa ga je pripeljal takratni trener **Zdravko Kotnik** - je kazal nagnjenje do tekov na srednjih progah. Občudoval je predvsem takratna odlična koroška atleta **Janeza Šterna** in **Marka Kobovca**, katera so poškodbe kasneje "odgnale" z atletske stez. Bila sta mu vzornika, kot sam pravi, in "zapisal" se je tekom, čeprav se je zavedal, da je to garaški šport, ki zahteva veliko volje in treningov.

Kot osnovnošolec na Prevaljah Pavli ni kazal pravega navdušenja za atletiko. Poskušal se je v košarki,

treniral nekaj časa odbojko ter igral za šolsko ekipo in tudi pri klubu na Prevaljah. V ekipi je takrat igral tudi **Bogdan Kotnik**, kasneje odbojkar Fužinarja, mladinski reprezentant in zdaj igralec ljubljanske Olimpije. Tudi tek na smučeh ga je privlačil. Toda kljub temu da si je stalno ponavljal, da za "kraljico športov" ni nadarjen, je "pristal" med atleti.

Seveda bi Pavli lahko bil tudi košarkar ali odbojkar. Za tekača je sorazmerno visoke rasti, kajti v višino meri kar 190 cm.

Kmalu po pričetku rednega aktivnega treniranja se je pokazalo, da Pavli resda ni rojen atlet, toda z vadbo in strokovnimi nasveti trenerjev je bil opazen njegov napredek pri rezultatih. Skupaj s prvim učiteljem Zdravkom Kotnikom sta ugotovila, da za hitre discipline nikoli ne bo primeren. Bolj so mu na kožo pisani teki na progah od 1500 do

10000 metrov.

Odločitev je bila prava, to so pokazali dobri rezultati. Preveč bi jih bilo, da bi jih naštevati. Omenimo le, da je bil Pavli leta 1995 državni prvak v teku na tri tisoč metrov med mlajšimi mladinci in dve leti pozneje še prvak Slovenije med starejšimi mladinci v teku na 10 tisoč metrov. Na podlagi te odlične uvrstitve se je uvrstil tudi v državno reprezentanco in nastopil lani na evropskem mladinskem prvenstvu v Ljubljani. To je bilo Pavlijevo prvo večje tekmovanje in trema je seveda opravila svoje, toda dobil je dragocene izkušnje s tega uglednega tekmovanja. Konec lanskega leta je nastopil še na prvem evropskem mladinskem prvenstvu v krosu v Lisboni na Portugalskem, kjer je med 56 tekmovalci osvojil solidno 26. mesto.

Letos je "presedlal" v člansko konkurenco in potrebno bo kar nekaj časa, da se bo med izkušenimi tekači uveljavil. Da bodo morali tudi selektorji računati na Pavlija Porija, je že dokaz letošnja uvrstitev na 3. mesto na članskem državnem prvenstvu v teku na 10 km. Prizadevnost in vztrajnost sta nje-

govni odliki, zato verjamemo, da mu bo uspelo obleči tudi članski dres z državnim grbom na prsih. In to kljub temu, da mu ostaja vse manj časa za atletiko. Študij na Biotehnični fakulteti, oddelek lesarstvo, je kar naporen. A mu ne zmanjka volje. Tudi oče **Vlado** in mama **Franica** ga vzpodbujata in podpirata, tako moralno kot materialno.

"Postajam hitrejši, zato se bom letos osredotočil na krajše razdalje, od 1500 do 5000 metrov. Predvsem bi rad izboljšal svoj osebni rekord na 1500 m, ki znaša 4:01,00. Seveda si želim, da bi se dokazal z dobrimi rezultati in kdaj nastopil tudi na evropskem prvenstvu ali na olimpijskih igrah. To je želja vsakega športnika, mar ne."

Tako pravi 20-letni Pavli Pori, ki seveda ne pozabi dodati v stilu skromnega športnika: "Na kratko zapišite, kar sem vam povedal, kaj več pa drugič, ko bodo tudi rezultati boljši."

Pavli Pori je bil rojen 20. 1. 1978, stanuje Na produ 43 na Prevaljah.

Ivo Mlakar

Plesni par Pavlinič žanje uspehe

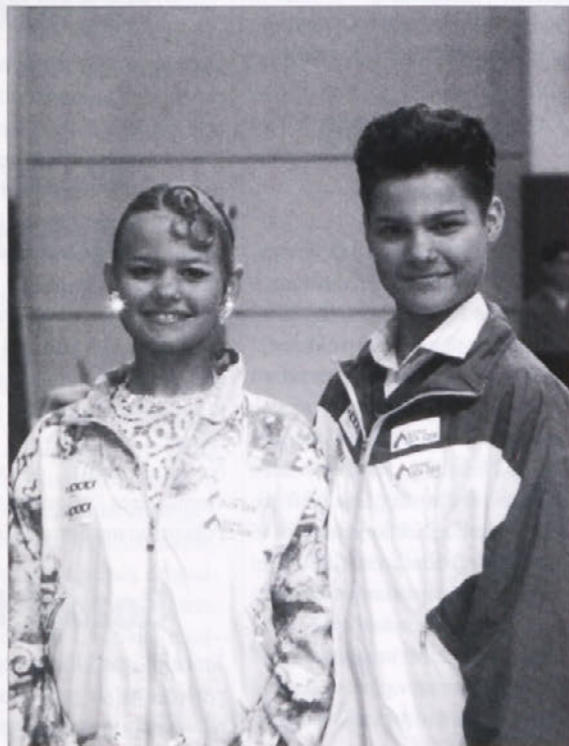
Lena in Matic Pavlinič, športna plesalca iz Kotelj, sta v Blackpoolu v Angliji nastopila na 73. mladinskem plesnem festivalu, ki je največje tekmovanje najboljših parov iz vsega sveta. V kategoriji 12, 13 let sta premagala 70 plesnih parov in dosegla absolutni zmagi tako v standardnih kot v latinsko-ameriških plesih. Preizkusila sta se tudi v konkurenci 210 parov do 16 let starosti, kjer sta se v obeh zvrsteh uspela uvrstiti med 20 najboljših, kar je izjemen uspeh tako mladega para.

Matic in Lena sta 25. aprila zastopala barve Slovenije na mladinskem svetovnem prvenstvu v kombinaciji latinskoameriških in standardnih plesov v avstrijskem Linzu, kjer sta znova poskrbela za prvovrstno presenečenje. Čeprav sta bila od vseh parov iz 25 držav na prvenstvu najmlajša, sta dosegla odlično tretje mesto in z bronom potrdila svoj talent.

V družini Pavlinič so po tem velikem uspehu poudarili, da gre zasluga tudi generalnima sponzorjema, ki sta prevzela pokroviteljstvo nad mladim parom, Koraturju in IGEM GOK s Prevalj. Z donatorskimi prispevki pa so k uspehu prispevali še Občina Ravne-Prevalje, Energetika d.o.o. Ravne, Rudnik Mežica d.d. in Gorenje UK LTD. □

-vik

Posnetek: Ivko

Dne 23. 03. 1998 je ob 19.40 F.N. v naselju Javornik na Ravnah na Koroškem parkiral svoj osebni avtomobil ob robu betonskega (podporne-ga) zidu, visokega tri metre. Ko je izstopil iz vozila, mu je na robu zidu spodrsnilo in z višine okoli treh metrov je padel na asfaltna tla. Ob padcu se je hudo telesno poškodoval po glavi in levi roki. Z reševalnim vozilom so ga odpeljali v bolnišnico, kjer je ostal na zdravljenju.

Tole skopo in suhoparno policijsko sporočilo za javnost ilustrativno opozarja na to, kakšne vrste nezgod se nam lahko primerijo v trenutku nepazljivosti. Prav zato sem ga tudi izbral za začetek tokratnega pregleda koroške črne kronike. Prav takšne in podobne nezgode se namreč kot rdeča nit vlečejo skozi celoten minuli mesec.

Ukradel v jarek

Padel, vendar v obcestni jarek, pa je dne 11. 4. med 01.30 in 02.15 tudi neznan voznik osebnega avtomobila Zastava 126 P. To je bila zanj pravzaprav nekakšna kazen. Omenjeno vozilo je namreč bil ukradel lastnici M.K. pred blagovnico Ojstrica v Dravogradu. Vozilo so policisti nepoškodovano našli v obcestnem jarku blizu naselja Vič pri Dravogradu.

Naj dodam še, da je bilo - po ugotovitvah policistov - omenjeno vozilo na parkirišču nezaklenjeno, v njem pa so bili tudi ključi za zagon vozila. Za storilcem policisti še poizvedujejo.

Napadene gume

Če se je NN iz prejšnjega policijskega sporočila z ukradenim predmetom - avtomobilom - vozil vsaj nekaj kilometrov, lahko morda njegovo dejanje razumemo, seveda pa ga ne moremo odobravati.

Dejanje neznanega storilca, narejeno v noči na 29. 3. 98 pa je povsem nerazumljivo, odobravati pa ga tako ali tako ne moremo. Nekdo je namreč v tej noči na različnih parkiriščih v Slovenj Gradcu z ostrim predmetom prerezal sedem pnevmatik na štirih osebnih avtomobilih in povzročil za dobrih 70.000 tolarjev gmotne škode. Tudi za tem storilcem so policisti šli v poizvedovanje.

Črna nedelja

Tovornjak v pešca

Ostajam pri avtomobilih in na cesti. Vendar je ta dogodek - zaradi posledic - bolj tragičen, sodi pa v rubiko nepredvidnosti.

2. 4. ob 15.25. uri je voznik tovornega avtomobila D.H. iz občine Radlje ob Dravi vozil po magistralni cesti iz Radelj ob Dravi proti Dravogradu. Zunaj naselja Muta je cesto, zunaj prehoda za pešce, prečkal J.G. iz Ribnice na Pohorju. Voznik tovornega vozila je močno zavrl in se poskušal umakniti v levo. Vendar je kljub vsemu s sprednjim delom vozila trčil v nepredvidnega pešca in ga zbil po tleh. J.G. je pri tem bil hudo poškodovan in so ga odpeljali v bolnico Slovenj Gradec, kjer je ostal na zdravljenju.

Obogateli "šolnik"

Tudi za storilcem iz naslednjega zabeleženega dogodka policisti še poizvedujejo. V dneh med 5. in 6. 4. je neznanec namreč vlomil v prostore osnovne šole v Šmartnem pri Slovenj Gradcu. Iz pisarne tajništva šole je odtujil kovinsko blagajno, v kateri je bilo vsega 8100 tolarjev gotovine. Iz predala pisalne mize v istem prostoru je odtujil kuverto z 4300 tolarji gotovine. Vlomil je še v pisarno računovodstva, kjer pa ni vzel ničesar.

Neznani "šolnik" je tako pri tem vlovu zares "neznansko" obogatel. Policisti so mu že na sledi.

Gozdni tat

Treba je imeti kar precejšnjo mero predrznosti, da greš - meni nič, tebi nič - lepega dne v tuj gozd in posekaš nekaj dreves. Prste pa mora vmes

imeti še sreča, da te pri tem ne ujamejo. To je storil v dneh od 24. 3. do 27. 3. 98 neznan storilec v gozdu na Suhem vrhu v občini Ravne-Prevalje. Posekal je namreč tri smreke in bukev v gozdu, last F.P. iz Libelič, ki je bil tako oškodovan za dobrih 70.000 tolarjev.

Plin za pasom

Predrzen je bil tudi M.A. iz Brestnice pri Mariboru. Okoli 22.40 so ga namreč dne 4. 4. kot voznika osebnega avtomobila ustavili policisti PP Radlje ob Dravi. Kar za hlačnim pasom je imel zataknjeno plinsko pištolo znamke KNOLL LE PETIT RG 59, kalibra 9 milimetrov.

M.A. seveda ustreznega dovoljenja za nošenje tega orožja ni posedoval in policisti so mu pištolo in naboje zasegli. Zdaj bo moral še k sodniku za prekrške.

Plin drugič

Zaradi podobnega prekrška bo k sodniku za prekrške moral tudi T.Č. iz Radelj ob Dravi. 8. 4. ob 20. uri so policisti PP Radlje na njegovem domu našli in zasegli plinsko pištolo znamke Perfecta FBI 8000, kalibra 8 milimetrov in dva plinska naboja. Tudi T.Č. ni imel dovoljenja za posed in nošenje plinskega orožja.

Ostanki na naših tleh

Orožje in eksplozivna telesa pa se ne skrivajo zgolj po stanovanjih ali za pasom predrznih nosilcev. Njihovi ostanki, ki kdaj pa kdaj pridejo na dan, še tačas pričajo o vojnih vihrah, ki so v daljni ali bližnji preteklosti šle preko naših krajev. Ti ostanki so, če pridejo v nepravde - zlasti otroške - roke, lahko zelo nevarni.

Blizu regionalne ceste Prevalje -

Poljana je tako dne 19. 3. D.Č. s Prevalj našel ročno bombo, model M/35, ki izvira iz druge svetovne vojne. Policisti so kraj, kjer je bila bomba najdena, zavarovali do prihoda pirotehnik, ki je poskrbel za njeno uničenje.

Mina na poti

Neeksplozirano minometno mino kalibra 52 milimetrov, ki prav tako izvira iz druge svetovne vojne, sta 23. 3. v dopoldanskem času pri urejanju gozdne učne poti nad Vuzenico našla tudi delavca Gozdnega gospodarstva Slovenj Gradec. Tudi za to mino je poskrbel pirotehnik.

Pravilno ravnala

Čeprav še mladoletna - stara 14. in 15. let - sta dva dečka, kljub temu, da bi ju radovednost lahko zapeljala h kakšnemu nepremišljenemu dejanju, ravnala previdno in pravilno ter tako ušla morebitni veliki tragediji.

12. 4. 98 sta namreč ob peš poti, ki vodi s Prežihove ulice v Dravogradu proti reki Dravi, našla starejšo ročno bombo iz druge svetovne vojne. Takoj sta obvestila policiste in za eksplozivno telo je poskrbel pirotehnik.

Bolj zgodovinsko

O najdbi, ki sega dlje v zgodovino, pa je dne 10. 4. policiste PP Radlje ob Dravi obvestil K.T. z Mute. Med podiranjem stare drvarnice je namreč v lesenem zaboju našel staro vojaško puško znamke STEYR M/95, kalibra 7.9 milimetrov in 103 naboje istega kalibra. Najdbo so policisti prevzeli in zavarovali.

Podaljšan "dopust"

Kaže, da Slovenija postaja vse bolj pravi raj za tujce, ki naše dežele najraje kar ne bi zapustili. Tako je na primer policijska patrula PP Dravograd 25. 3. okoli 16. ure na Otiškem vrhu legitimirala državljane

Ukrajine O.K., A.K.. O.P. in V.G. Ugotovili so, da so navedeni tujci ostali v naši državi dalj časa, kot jim to dovoljuje izdan vizum. Skratka: podaljšali so si dopust.

Policisti so napisali predlog za uvedbo postopka o prekršku in tujce privedli k dežurnemu sodniku za prekrške. Poleg denarne kazni jim ta izrekel še varstveni ukrep odstranitve tujca iz države za dobo 6. mesecev.

Dopust II

Podoben ukrep je moral nase prevzeti tudi M.S., državljani Zvezne republike Jugoslavije. V Josipdolu so ga nareč dne 26. 3. legitimirali policisti PP Radlje ob Dravi in ugotovili, da je bival v Sloveniji dalj časa, kot mu je to dovoljeval izdani vizum. Tudi njega je sodnik za prekrške najprej denarno oglobil, zatem pa mu je izrekel ukrep odstranitve iz države za dobo 6. mesecev. Policisti so ga na mejnem prehodu Dolga vas odstranili iz Slovenije.

Požar na stroju

Ker čas, ki ga zajemam v tokratni koroški črni kroniki, delno še sodi v sušno obdobje v naravnem okolju, je bilo - kljub opozorilom - v tem času še vedno povečano število travniških in gozdnih požarov. No, požari pa vendarle niso bili samo v naravi.

Tako je na primer 27. 3. okoli 4. ure prišlo do požara na delovnem stroju v obratu livnica, v tovarni akumulatorskih baterij TAB d.d. v Žerjavu v Mežiški dolini. Po ugotovitvah policistov je do požara prišlo na stroju za vlivanje negativnih mrežic. Med ogrevanjem kalupa za vlivanje svinčene mase je prišlo do vžiga karkove moke in posebnega lepila. Goreča zmes je padla na gumijasti transportni trak, ki se je vnel. Požar so pogasili delavci sami. Gmotno škodo ocenjujejo na okoli 500.000 tolarjev.

Požar je "parkiral"

Do požara na parkirnem prostoru podjetja Transporti in servisi v Pamečah pa je prišlo 28. 3. okoli 13. ure. Ogenj, ki je zajel travo in

podrast, se je razširil tudi na deponijo neuporabnih delovnih strojev in zajel kompresor pneumatskega kladiva. V njem sta se vnela gorivo in opadno olje. Ogenj se je širil še proti sosednjemu podjetju TRISO, vendar so delavci preprečili, da bi dosegel tam postavljeno cisterno za mazut.

Požar so pogasili gasilci Prostovoljnega gasilskega društva Pameče - Troblje. Policisti PP Slovenj Gradec pa vzrok požara še raziskujejo.

Na prostem

In zdaj k požarom na prostem. Ker jih objavljam zgolj zaradi preventive - na praktičnem primeru se je najlažje učiti -, jih bom strnil kar pod tem skupnim naslovom.

31. 3. je ob 11. uri izbruhnil požar na Lešah nad Prevaljami. O.G. iz Mežice je namreč čistil gozd in ob robu krajevne ceste Mežica - Leše zakuril odpadno vejevje. Ogenj se je razširil na travno rušo ter na ves travnik in zajel tudi rob gozda. Zgorelo je okoli 1500 kvadratnih metrov trave in gozdne podrasti.

14. 4. ob 15. uri pa je zagorelo na travniku v Dobji vasi pri Ravnah na Koroškem. Do požara je prišlo, ker je neznan storilec zakuril travo ob ograji betonarne. Ker se je ogenj razširil, ga je poskušal pogasiti z gasilnim aparatom, vendar mu to ni uspelo. Odvrgl ga je in odšel s kraja požara. Ogenj so pogasili gasilci, zgorelo pa je okoli 250 kvadratnih metrov suhe trave.

Okoli 19. ure dne 5. 4. 98 pa je zagorelo še na travniku na Lešah nad Prevaljami. Do požara, ki je nastal ob robu peš poti, je prišlo najverjetneje zaradi odvrženega ogorka. Pogasila sta ga domačina, na srečo pa je zgorelo le okoli 20 kvadratnih metrov travne ruše.

Dva kalina

Policisti PP Dravograd so 14. 4. ob 20.35 zaradi ogrožanja drugih udeležencev v prometu ustavili voznika osebnega avtomobila F.S. iz Dravograda. V postopku (policijski žargon - op. pisca) so ugotovili, da je voznik vozil brez vozniškega dovoljenja. Zaradi očitnih znakov vpliva alkohola so odredili tudi preizkus alkoholiziranosti, ki je pri vozniku

pokazal kar 3,25 grama na kilogram alkohola v izdihanem zraku.

To pa še ni bilo dovolj. V nadaljnjem postopku so policisti ugotovili, da je dejanski lastnik avtomobila M.F., ki se je peljal v vozilu kot sopotnik, in mu je bila že pred časom prepovedana vožnja za to kategorijo vozil. Zato je dal vozilo v upravljanje F.S., čeprav je vedel, da tudi ta ne poseduje veljavnega vozniškega dovoljenja. Policisti bodo zato oba predlagali v postopek pri sodniku za prekrške.

Trmast

Posebno trmast je bil voznik tovrnega avtomobila J.R. iz Maribora, ki je dne 1. aprila (lahko bi bila prvoaprilska, pa ni - op. pisca), ob 12.50 s svojim tovornim vozilom na parkirišču pred gostiščem v Svetem Primožu trčil v osebni avtomobil in odpeljal s kraja dejanja. Policisti PP Radlje ob Dravi so ga ustavili in odredili preizkus alkoholiziranosti. Voznik tovornjaka je "napihal" kar - ne boste verjeli - 3,02 g/kg alkohola v izdihanem zraku. Seveda so mu policisti začasno odvzeli vozniško dovoljenje in mu prepovedali nadaljnjo vožnjo.

J.R. pa je bil trmast kar se da in že ob 14,50 so ga ponovno ustavili med vožnjo po magistralni cesti v Kozjem Vrhu. Ker je nameraval z vožnjo nadaljevati proti Mariboru in ni hotel zapustiti tovornega vozila, so policisti uporabili prisilna sredstva in ga privedli na policijsko postajo, kjer so ga pridržali do iztreznitve.

Turki se vračajo

Kratko policijsko sporočilo: "Dne 10. 04. 98 ob 23.10. uri so policisti Postaje mejne policije Holmec v bližini mednarodnega mejnega prehoda Holmec izsledili državljana Turčije H.S.A. Ugotovili so, da je okoli 22. ure ilegalno prestopil državno mejo iz republike Avstrije v republiko Slovenijo. V bližino mejnega prehoda sta ga pripeljala državljana Turčije E.A. in D.C., ki sta nato na mejnem prehodu z vozilom legalno prestopila mejo in pripeljala do mejnega prehoda Holmec, z namenom da počakata na H.S.A in ga odpeljeta proti Turčiji.

Zaradi kršitev določb Zakona o tujcih in Zakona o nadzoru državne meje so policisti PMP Holmec zoper navede tujce napisali predlog sodniku za prekrške. Poleg denarne kazni jim je izrekel še varstveni ukrep odstranitve tujca iz države za čas enega leta. Po končanem postopku pri sodniku za prekrške so bili tujci napoteni nazaj v Avstrijo.

"No, tukaj se srečujemo z zanimivim primerom", se ne more zadržati brez komentarja Rene, prijatelj mojega prijatelja "bifedžije" Mirana. "Namesto Turki prihajajo, bi zdaj lahko zaklicali Turki odhajajo. Če to ni narobe svet. Sicer pa so bili ubogi Turki, ki jih obravnavamo v tej zgodbi, žrtev svojega nepoznavanja zgodovine naših narodov. Če so se namreč čudili, kako so lahko naši policisti tako hitro odkrili enega samega turka, ki povrh vsega ni goba, sredi temnega gozda ob pozni večerni uri, seveda niso vedeli, da je naš narod že pred mnogimi leti prihod Turkov v naše kraje oznanil s kresovi. In ker se je ta globoko zakoreninjena navada ohranila pri naših ljudeh še zlasti v času, ko je kurjenje na prostem prepovedano, Slovenci pa, kot je znano, najraje kršimo prav najstrožje prepovedi, je povsem jasno, da od vse te kopice kresov policisti Turka niso mogli zgrešiti. Pri vsej stvari mi je žal le, da si Turki, zaradi eksperimentalnosti naših organov in sodnikov za prekrške, v Sloveniji niso mogli privoščiti tipičnega francoskega kosila: dunajskega zrezka, s pomfrijem in fižolovo solato z bučnim oljem. In to je bilo tudi že kar naročilo, natakars prosim!"

Nedelja

Še eno kratko policijsko sporočilo: "Dne 29. 3. 98 ob 9,45 je na sejmišču na Ravnah na Koroškem prišlo do prepira in pretepa med prodajalcema I.O. iz Ribnice na Dolenjskem in M.R. z Jesenic. Vinjeni I.O. se ni umiril niti ob prihodu policistov in je M.R. grozil celo s pretepom. Zrudi tega je bil - ob uporabi prisilnih sredstev - priveden na policijsko postajo, kjer je bil pridržan do iztreznitve." Kratak komentar: šele zdaj Ravenčani in okoličani pravzaprav vedo, zakaj se tej nedelji reče Črna nedelja. □

T.I.

Župan občine Ravne-Prevalje se po nepotrebnem jezi

SPOROČILO SCENARIS- TOM PRO- DAJE GRADU JAVORNIK

v Prepihu 03/VIII ni bilo namenjeno njemu

Našega župana je v navedenem članku zbedel stavek: "Ta scenarij, da je grad Javornik izpadel iz seznama kulturnih spomenikov, na katerih ni možen promet, zagotovo ni nastal v Ljubljani, ampak z veliko stopnjo verjetnosti v glavah "nekulturnih vodilnih delavcev na občini in v Železarni Ravne oz. njihovih pravnih svetovalcev...". To mi je v zasebnem pogovoru očital župan, gospod Maks Večko, kot neutemeljeno na njegov račun.

V zvezi s tem stavkom, ki iztrgan iz celotnega konteksta članka spremeni bistvo svojega pomena in namena, dajem naslednje pojasnilo: Ko sem izbral naslov in izrazoslovje tega članka, kot so pojmi: "scenarij", "scenaristi", tega nisem naredil naključno. Kaj to pomeni kot sinonim nekega literarnega dela? Za neko igro se pač napiše scenarij, ki običajno poleg vsebine določa, kdaj posamezen igralec nastopi in kako naj si dogodki sledijo. Iz teh razlogov sem kronološko navedel in povdaril: Občina Ravne na Koroškem je 29. 09. 1994 sprejela "Odlok o razglasitvi nepremičnih kulturnih in zgodovinskih spomenikov na območju občine Ravne na Koroškem". Pod tem odlokom je bil podpisan takratni predsednik SO Ravne na Koroškem g. Adi Cigler. V 13. čl. tega odloka je navedeno, da: "Upravni organ, pristojen za kulturo, na podlagi tega odloka opravi vpis razglasjenih spomenikov v zemljiško knjigo in o razglasitvi obvesti imetnike spomenikov oz. imetnike pravice upravljanja ter jih seznanji z dejstvi, določenimi s tem odlokom in zakonom, v roku treh mesecev po uveljavitvi tega odloka."

Torej - izvršna oblast takratne občine Ravne na Koroškem je bila zadolžena, da zahtevo iz 13. čl. tega odloka izvrši. Predsednik takratne izvršne oblasti občine Ravne na Koroškem je bil dr.

Matic Tasič. To dejanje je imelo v povezavi z Zakonom o naravni in kulturni dediščini (Ur. l. SRS 1/81, 42/86 in Ur. l. RS 8/90) relevantne posledice, da se je scenarij prodaje kompleksa gradu Javornik lahko izvedel na način, kot je že napisano, to je z bistvenim oškodovanjem družbenega premoženja. Kompleks je bil prodan za tako nizko ceno, da presega vse razumne okvire normalne prodaje. Z veliko stopnjo verjetnosti lahko domnevam, da se je scenarij prodaje gradu Javornik napisal, še preden je postal župan občine g. Maks Večko. So pa znaki, da so nekateri pisci scenarija pozneje še postali igralci. Ko sem v navedenem članku omenjal, da kupnina za kompleks gradu Javornik ne dosega niti cene zemljišča po veljavnem zakonu, sem uporabil pojem tržne cene, kar tudi nisem napisal slučajno. Če predpostavimo, da je vrednost objektov, kljub temu, da so bili z znanimi družbenimi sredstvi sanirani, nič (kar pa niti približno ne drži) in izpustimo vrednost komunalne ureditve, je bila prodaja 1 m² zemljišča v Ia. območju stavbnih zemljišč v mestu Ravne na Koroškem:

375 000,00 DEM/13.751,00 m² = 27.27 DEM/m². Primerjalno bom navedel prodajo nepremičnine v Mežici, kjer je bila "Karičlova bajta", ki ni sanirana in obnova zaradi popolne dotrajanosti ni možna in ima podobno kumunalno opremljenost kot grad Javornik. Prodajna cena za 1 m² zemljišča v Ia. stavbnih zemljišč občina Mežica: 12 000,00 DEM/171 m² je 70.17 DEM/m².

Iz te primerjave lahko zaključimo, da se občina Mežica in nje župan gospod Janez Praper vedejo odgovorno do skupnega premoženja, da pa je scenaristom pri nas uspel načrt, ki si ga lahko razlagamo tudi tako, da izvedena pogodba predstavlja le navidezno pogodbo, ki prikriva kakšne druge posle.

Kreatorju vsebine te sramotne pogodbe, pravniku gospodu Miranu Kosu, velja latinski pravni rek: "Qui tacet, non utique fatetur, sed tamen verum est eum non negare." (Kdor molči, nikakor ne priznava, je pa res, da ne zanika.)

Peter Črtomir Gorjanc

ODPRTO PISMO

Zgodovina se ponavlja oziroma ali je SŽ Metal Ravne d.o.o. res poligon za preverjanje potrpežljivosti ljudi

Železarna Ravne je bila v bivši državi tipično jugoslovansko usmerjena firma. V dobrih,

najboljših časih, je prodala doma - v Jugoslaviji okrog 90% svojih izdelkov. Metalurški del proizvodnje je bil dobro organiziran in kvaliteto voden, kljub sorazmerno zastarelemu strojnemu parku je lahko brez težav konkuriral ostali domači proizvodnji (Nikič, Zenica, Štore,...). Cene metalurških izdelkov so se v tistih časih določale v Beogradu po principu "najpočasnejša ladja je kriterij za hitrost konvoja", tako da tudi s stroškovnega vidika ni bilo posebnih težav. Paradni konj je tako ustvarjal in prispeval veliko denarja v interno banko združenja Slovenske železarne, tega denarja na Ravnah nismo nikoli več videli. Kolikor ga je tu ostalo, pa je bilo investirano v vojaške programe in strojno predelavo. Metalurški del proizvodnje je ostal ob razpadu Jugoslavije brez trga z zastarelo opremo (in idilo nivoja nad njim v vojaški proizvodnji). Edina dota, ki je ostala poleg obveznosti do bank, je bilo delno poznavanje kakovostnih zahtev svetovnega tržišča in sorazmerno dober glas o kakovosti naših izdelkov. Razmeroma hitro po razpadu domačega trga je prišlo do razdružitve Železarne Ravne na več manjših podjetij. Metalurški del je bil organiziran v okviru profitnega centra Metalurgije in kmalu zatem kot firma Metal Ravne d.o.o. Kljub velikim kadrovskim spremembam na začetku, upokojitvi številnih vodilnih in strokovnih delavcev, pomanjkanju dela in velikim stroškovnim problemom se je stanje, tudi ob pomoči države, iz leta v leto izboljševalo. Vsako naslednje leto smo izgubo prepolovili, osvajali nove trge, že leta 1992 kot 6. v Sloveniji pridobili mednarodni certifikat kakovosti ISO 9001. Mlada ekipa pa se je, delno tudi na lastnih napakah, kalila in pridobivala izkušnje ter zaupanje tujih partnerjev, tako kupcev kot dobaviteljev. Večina zaposlenih je v tem času pokazala veliko pripadnost firmi in lokaciji, vedno več smo jih pridobili za cilj: obstoj in ponoven razvoj ravenske metalurgije.

Ko je že kazalo, da se bližamo cilju in boljšim časom (tekočemu poslovanju brez izgube), je prišla odločitev iz koncerna Slovenske železarne o združitvi Metala Ravne in Jekla Štore. Postavili so novega direktorja in upravo ter čez noč novo firmo z več kot 20 % izgube. To so naredili kljub večkrat javno izrečenim pomislekom vodstvenega in strokovnega kadra, da poteza ni smiselna in gre izključno na račun slabšanja položaja ravenske lokacije. Poslovni partnerji tega niso mogli razumeti, a smo jih pregovarjali, da se bodo stvari pozitivno razvile. Znotraj obeh lokacij firme je ob tej potezi motivacija močno padla. Vztrajnost velikega sistema, kar ravenska metalurgija nedvomno je, in konjunktura na trgu sta sicer v začetnem obdobju omogočala, da je nekaj mesecev imela lokacija Ravne celo pozitiven rezultat, ki pa se je izgubil ob veliki izgubi lokacije Štore. Bilance smo ves čas kljub eni firmi

vodili ločeno po lokacijah.

Ker konjunkturi vedno sledi recesija, se je to tokrat tudi hitro zgodilo. Rezultati so začeli strmo padati, kar ni ustavila niti ponovna zamenjava direktorja. Vodstvo je imelo velike težave zaradi različnih pogledov na možnosti in uspešnost posamezne lokacije. Nesoglasja so se večala, breme Štor je postajalo vedno težje za Ravne, ki se je zopet utapljal. Obtoževanja so šla v obe smeri. Ko podjetja zaradi prezadolženosti ni bilo možno voditi dalje in zagotoviti normalne proizvodnje, je ponovno sledila "poteza od zunaj". Čez noč so ustanovili novo - staro firmo Jeklo Store, vsa zgodovina in obveznosti Štor pa so ostale Metalu Ravne. Novi - stari direktor Jekla je zaposlil minimalno potrebno število ljudi in brezplačno vzel v najem osnovna sredstva, obratnih sredstev - zalog pa še danes ni kupil (plačal). Nepotrebno število ljudi na lokaciji Štore (okrog 150 zaposlenih) in amortizacija osnovnih sredstev, dolgovi Štor pred pripojitvijo in po njej pa še danes bremenijo bilanco METALA RAVNE d.o.o.

Kljub vsemu smo v Metalu po razdružitvi zastavili nove cilje, saj smo zaupali vase - v svoje možnosti in sposobnosti. Realni gospodarski načrt ob začetku leta 1998 je predvideval mini-

malno izgubo iz tekočega poslovanja. Gospodarski načrt je sprejela uprava koncerna Slovenskih železarn d.d., s soglasjem Vlade Republike Slovenije pa še Nadzorni svet Slovenskih železarn d.d. Prvi kvartal je bil realiziran v okviru načrta, trendi in ponovna konjunktura na trgu pa kažejo, da ga je možno celo preseči in v tem letu že doseči poslovanje brez izgube. Problematiko Štor pa bi naj iz bilance Metala rešil koncern na podlagi sanacijskih zakonov.

Direktor in najvišje vodstvo (ekipa Metala) sta si pridobila izkušnje ter zaupanje velikega dela zaposlenih in poslovnih partnerjev, kar ni nepomembno. Pa je zopet prišla odločitev in z njo nov direktor, nova uprava.

V tem trenutku ne vidimo razlogov za tako potezo predsednika uprave koncerna. Čeprav nismo poklicani, da sodimo, menimo, je ta korak nesmotrn, nesmiseln in celo škodljiv za Metal. To še toliko bolj, ker je brez argumentov, čustveno obarvan, politično voden in izveden z ljudmi s premalo izkušnjami in referencami na teh področjih, po drugih merilih. Dosedanja praksa je pokazala, da vsako vodstvo izgubi leto ali dve, da si pridobi ustrezna znanja in izkušnje. Metal tega časa nima in bo spet padal! Vsako tako

odgovorno delo pa zahteva določeno kontinuiteto pri partnerjih.

Zgodovina dogodkov torej kaže, da nam vedno, ko se pokažejo možnosti za rešitev in uspeh Metala, kdo od zunaj to namerno ali ne prepreči zaradi neznanja ali osebnih interesov. Nas pa javnost ocenjuje kot nesposobneže in nepotrebno breme.

Vodstveni in strokovni kader je vedno opozarjal na nesmisle in neprimernosti, vendar se je naš glas (verjetno zaradi plašnosti oz. strahu pred degradacijo ali izgubo delovnega mesta) izgubil takoj za "fabriškim plotom" ali znotraj koncerna. Ker pa se čutimo posredno odgovorni za našo metalurgijo in za delovna mesta nad tisoč sodelavcev, smo proti neargumentiranim zamenjavam in kadrovskega eksperimentiranja. Zavzemamo se za reševanje tistih strokovnih problemov, ki lahko prinesejo še boljše rezultate Metalu.

Na Ravnah na Koroškem, dne 28. aprila 1998
Vodstveni in strokovni delavci Metala
(prvi dan ga je podpisalo 27 sodelavcev,
seznam je priložen ali hranjen pri prvem podpisniku)
zanje podpisan: Stanko Petovar, dipl. ing.

ŽUPANSTVO OBČINE RAVNE-PREVALJE
IN OBČINSKI SVET ČESTITATA VSEM
OBČANKAM IN OBČANOM OB
PRAZNIKU, 15. MAJU.

PUSTIMO ODPRTO POT IDEJAM,
KI NAS DRUŽIJO IN VODIJO K
SKUPNEMU RAZVOJU V PRIHODNJE!

				SLOVENSKI UMETNOSTNI ZGODOVINAR (GRADOVI NA SLOVENSKEM)	BAJESLOVNI PRVI LETALEC	NASTAVA	DEDOVANJE LASTNOSTI PO DAVNIH PREDNIKIH	NANAŠANJE	STIL	TINE OREL	AMERIŠKI FILMSKI IGRALEC (RYAN)	NAJVEČJI GRŠKI LIRIK	POGAN	INDUSKI PISATELJ (RAJA)			
				SEVERNO VZHODNI DEL ŠPANJE													
				TERME PRI PADOVI								JAPONSKI TELOVADEC					
				PRITRDLJNICA								DILJAK NA REALKI					
KRIŽANKO SESTAVIL: F. NOVAK	LATINSKI IZRAZ ZA KOCKO	KRATICA NEKDANJE JUGOSLOVANSKE ARMADNE															
		VLAH	MLADI GOZD			PRITOK KOLPE NA HRVAŠKEM	IVAN SIVEC			VOLOVSKA ANTILOPA							
						PODOLGOVAT KROŽNIK				PRIPR. ZA PRETAKANJE							
PREDVOJNI MESEČNIK ZA SLOVENSKO MLADINO						SLOVENSKI SKLADATELJ (MARJAN)					ITALIJANSKA TELEVIZIJA						
											JAPONSKI REŽISER						
SADEŽ, SE-STAVLJEN IZ VEČ JAGOD						SKANDINAVSKO MOŠKO IME							AVTOMOBILSKA OZNAK KRŠKEGA				
									ŠAHISTKA KUŠNIR								
									NEPRIJETEN OBČUTEK								
IME ANGLEŠKEGA IGRALCA MOORA						VRSTA ZREZKA							LIDLJA OSTERC				
						TOPEL VETER							TOV. AVTOM. V MARIBORU				
PAMET, INTELEKT			ZAPOREDNI STRELI						SOLISTIČNI KONCERT								
			HILDA TOVŠČAK						PETER ERŽEN								
STAREJŠI IZRAZ ZA DUHOVNIKA							OTOK V JADRANSKEM MORJU				IME SKLADATELJA SIMONITTJA						
PRIPADNIK VEJE STARIH SLOVANOV			IME NEMŠKE PESNICE SIEDEL					IME PEVKE PRODNIK			GLAVNO MESTO JORDANIJE						

Zanimivosti od tu in tam in o tem in onem

Kaj je, kje je, kakšno je?

V tokratnih zanimivostih si boste lahko pridobili kaj več temeljnega poznavanja o nekaterih rečeh, ki ste sicer že slišali zanje, a morda kaj več ne veste o njih. Lahko da se boste nad čem celo začudili in odkrili kaj takšnega, za kar še niste slišali.

Kazenska kolonija

Kje leži Tasmanija in kaj je?

Gre za otok na jugu Avstralije, ki je približno tako velik kot Irska. Je hkrati tudi najmanjša zvezna država Avstralije. Tasmanijo je leta 1642 odkril Nizozemec Abel Tasman. Mnogo kasneje si je otok ustvaril razvpito ime kot Britanska kazenska kolonija.

Razvojna teorija

Po čem ali kom je dobilo ime Galapaško otočje?

Otočje leži v Pacifiku, okoli 1000 kilometrov od južnoameriškega kontinenta. Politično pripadajo otoki Equadorju. Sestavlja ga 30 otokov vulkanskega izvora, kjer naj bi bil Darwin našel potrditev za svojo razvojno teorijo.

Otočje ima ime po velikanskih želvah - galapago = špansko želva - ki tam živijo. Na štirih izmed otokov živijo tudi ljudje. Na največjem (Santa Isabela), pa je še vedno delujoči vulkan.

Molekula

Kaj pravzaprav predstavlja znamenita zgradba Atomium v Bruslju?

Zgradba je visoka 102 metra in

predstavlja 165 milijonov krat povečan model kristala železove molekule. Zgrajena je bila 1958 leta ob Svetovni razstavi.

Burja

Kaj je Mistral?

Mistral (glavni veter) je - razumljivo - veter, ki piha v Franciji v dolini Rhone in je dejansko suha ter mrzla burja, ki piha s severa.

Prekop

Kakšne so temeljne značilnosti Panamskega prekopa?

Prekop povezuje Pacifik in Atlantik. Dolg je 81 kilometrov in premaga - s pomočjo posebnih zapornic - višinsko razliko 26 metrov.

Jedci

Kateri prebivalci sveta sami sebe imenujejo Inuiti?

Gre za Eskime. Inuit pomeni prevedeno človek. Beseda eskim je indijanskega izvora in pomeni jedce surovega mesa. Eskimi živijo v arktičnih in podarktičnih predelih - na Aljaski, v Severni Kanadi, na Grenlandiji, na Aleutih in v Sibiriji.

Streha

Kateri del Azije se imenuje Streha sveta?

To je visoka planota Pamirja. Tukaj se sreča troje visokogorij: Hindu-kuš, Karakorum in Himalaja.

Razlika

Kakšna je razlika med meteoritom in meteorjem?

Meteorit je kamnita gmota iz vesolja, ki - ko pride v zemeljsko ozračje - izpari ali pa udari v zemeljsko skorjo in naredi velike kraterje. Če izpari, ga vidimo na nebu kot meteor - svetlobni pojav.

Zbral in pripravil T.I.

UPRAVA, d.d., DRAVOGRAD

Tel.: 0602 83 641, 83 652

VELEPRODAJNO SKLADIŠČE, Kidičeva 8, Slovenj Gradec

Tel.: 0602 42 551, 42 553; Fax: 0602 42 214

VELEPRODAJNO SKLADIŠČE, Celjska 33, 2380 Slovenj Gradec

Tel.: 0602 41 157, 41287; Fax: 0602 42 404

Oskrba

DRAVOGRAD

MALOPRODAJA:

Samopostrežba z diskontom Dravograd, tel.: 0602 83 060

Samopostrežba Mariborska 35 Dravograd, tel.: 0602 83 550

Prodajalna Slovenj Gradec, tel.: 0602 41 048

Market "Toplica" Topolišica, tel.: 063 892 033

Bife Dravograd

ŽELITE TUDI VI TAKO ZALOŽENO PRODAJALNO?

OSKRbite SE PRI OSKRBI
0602 - 42 - 591

OD TOD - Za Vas, Vsak Dan - POVSOd

KOROŠKI
97,2 FM Radio
SLOVENJ GRADEC

Meškova 21 / 2380 Slovenj Gradec
 tel.: (0602) 41 245, 41 818 / fax: 42 600

... VSAK DAN...

... VES DAN...

Audi **A4 COOL**

Audi A4 že od 38.469 DEM s klimo (97)

Vozila Audi pri Vašem prodajalcu.
 Krediti, leasing, dodatna oprema, servis.
 Nakup vozila na obroke.

Avtocenter Meh d.o.o.

Velenje, Koroška c. 7d
 tel.: 063-852-955 in 856-824

Naj bo vaš najljub
tudi najlepši in naj

Studijska knjižnica
DZ 05
PREPIH
1998

KOROŠKA OSREDNJA KNJIŽNICA
RHVNE

TAROK

Sedežna
garnitura

070(497.12)

3003331,4

COB155 9

super
PLUS

NOVA
OPREMA

Tovarna oblaženega pohištva
2380 Slovenj Gradec ■ Pod gradom 4
tel. 0602 42 051 ■ fax 0602 42 153

PAGAT

V letu 1998 z novo opremo !

CALA

z ročnim in
motornim
upravljalnikom

POČIVALNIKI

Proizvode Nove opreme Slovenj Gradec lahko kupite v vseh večjih
salonih ali v lastnih prodajnih enotah.

SLOVENJ GRADEC - Pod gradom 4, telefon 0602 44 185, 50 500

NOVO MESTO - Košenice 65 a, telefon 065 321 674

DIVAČA - Lokev 189 b, telefon 067 67 615

LJUBLJANA - Tbilijška c. 83, telefon 061 123 38 45

MARIBOR - Prujska c. 97, telefon 062 422 552

Izdelano v Sloveniji